

2011.

IKT Kiskáté

Módszertani kézikönyv gyakorló
nyelvtanároknak

100 pedagógiai szituáció – 100 IKT megoldás nyelvórákra

Nádori Gergely, Prievara Tibor
WWW:TANARBLOG.HU
2011.04.16.

Tisztelt Kollégánk!

Üdvözljük a 21. század infokommunikációs technológiájának világában! A [Nyelviskolák Szakmai Egyesülete](#) 2011-ben - lépést tartva az iskolákat, tanárokat egyaránt érintő kihívásokkal - az IKT-t választotta éves konferenciájának témájául.

Az [Egyesület](#) alakulása óta egyik fő célkitűzésünk a tanárok szakmai és módszertani támogatása, hogy teret, lehetőséget adjunk a legújabb elképzelések megismerésére, arra, hogy egymás tapasztalataiból éppúgy tanuljunk, mint a különféle területek szakavatott ismerőitől.

Mindig van hová fejlődni. Ezt szem előtt tartva ajánljuk figyelmükbe az **IKT kiskátét**, amit a szakterület legismertebb és méltán elismert képviselői, Nádori Gergely és Prievara Tibor készítettek Egyesületünk támogatásával, elsőként azoknak a kollégáknak, akik részt vettek **Az interneten innen és túl – online eszközök a nyelvoktatásban** címmel megrendezett konferenciánkon. Ajánljuk az **IKT kiskátét** azoknak is, akik később veszik kezükbe, pontosabban nyitják ki ezt a dokumentumot. Hasznos és izgalmas útmutató, segédanyag ez mindazok számára, akik tudják, hogy a jó tanár lépést tart a technika és a világ újdonságaival. Ez folyamatos fejlődést és nyitottságot követel tőlünk, hiszen ahogyan a mondás tartja, jó pap holtig tanul. Használja ezt az útmutatót és fedezze fel, szabja saját képére a tanítás új dimenzióit.

Blaschke Zsuzsanna

elnök

[Nyelviskolák Szakmai Egyesülete](#)

Tartalom

1 Szeretnék fordíttatni online segítséggel ... hogyan tehetem?	9
2 Vannak-e egyéb fordító szolgáltatások?.....	10
3 Hogyan használhatom a térképeket nyelvórán?	11
4 Hogyan használhatom a videókat valódi interakcióra, ha azt szeretném, hogy ne csak nézzék a képernyőt a diákok?	12
5 Hogyan tudunk képekből videót készíteni nagyon egyszerűen?	15
6 Hogyan használhatom a rajzfilmeket ismétlésre? Van egyáltalán értelme ezzel nyelvtanárként foglalkozni, vagy csak informatikus segítséggel fogjak hozzá?	16
7 Versírás az órán: lehet ezt úgy csinálni, hogy mindenki rendesen dolgozzon, sikerélményt kapjanak a diákok, és mégse töltsünk egy egész órát egy rövid vers megírásával? Tovább megyek: lehet verset írni bemelegítő feladatként úgy, hogy nem 'gyilkolja le' az órát?	17
8 Lehet 3D-ben is rajzfilmet készíteni, de úgy hogy – ha lehet – ki is mondja, amit írunk?.....	17
9 Hogyan tudok bármiből villámgyorsan keresztrejtvényt készíteni?	18
10 Hogyan lehet filmeket feliratozni?	18
11 Hogyan használhatom a feliratozást kreatív feladatként?	19
12 Mi van akkor, ha én egy YouTube videót szeretnék feliratozni szoftverek letöltése, rengeteg előkészület nélkül?.....	20
13 Hogyan tudunk unalmas adatokat (pl. grafikonokat) érdekesen bemutatni?	21
14 Hogyan készíthetünk saját infografikát?	21
15 Hogyan tudok online szavazást készíteni (lehetőleg beágyazhatóan, hogy saját oldalamon tudjam megjeleníteni?.....	22
16 Használhatom-e az okostelefonokat az órán?	23

17	Hogyan készíthetünk vicces, egyszerű rajzokat – akár az órán, és csak egy laptop-on?.....	24
18	Panorámaképek – mi ez, és mire használhatom az órán?	24
19	Képleírás – hogyan használhatom érdekesen a festészetet, szobrászatot nyelvórán?	25
20	Van egy képem, de elfelejtettem, hogy honnan töltöttem le, és most szükségem lenne az oldalra. Mit tehetek?	25
21	Hol találok érdekes reklám gyűjteményeket, amelyeket az órán is tudok használni?.....	26
22	Hová fordulhatok, ha fontos valamiért, hogy jogtisztán, későbbi esetleges publikációkban kiadhatóan keressek képeket?	27
23	Lehet képeket szerkeszteni anélkül, hogy bármilyen bonyolult szoftver lenne a gépünkön?	27
24	Képekből hogyan készíthetek videót szoftver letöltése nélkül?	28
25	Képszerkesztés egyszerűen? Lehet, hogy már a gépemen a program, csak nem ismerem?	28
26	Melyik a legpraktikusabb online szerkesztő? Nekem nem jött be az Aviary, mert nincs Firefox, sem Google chrome a gépemen.	29
27	Hogyan tudok 10-15 képet egyszerre bemutatni (pl.15 sportot, hogy arról beszélgessünk)? Sehogyszem fér fel a táblára!	30
28	Olyan jó lenne, ha néha legalább alapvető dolgokat le tudnék rajzolni, de teljesen tehetségtelen vagyok. Meg lehet ezt tanulni – online?	31
29	Lehet prezentációkat készíteni anélkül, hogy letöltenék bármilyen szoftvert?	32
30	Ruhákról, divatról hol találhatunk valódi, izgalmas, autentikus anyagot, amit akkor is tudunk használni, ha szeretjük a divatot, de akkor is, ha nem a kedvenc témánk?	32
31	Hol találhatok rengeteg embert, ha éppen emberek leírását szeretném tanítani?.....	33
32	Hol találhatok érdekes fotósorozatokot – valódi emberek valódi problémáiról?.....	34
33	Szemléltető ábrákat szeretnék készíteni, megosztani tanítványaimmal. Hogyan tehetem?	34

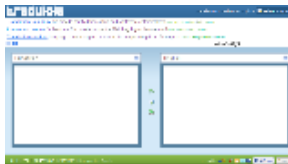
34	Hogyan készíthetők 3D-ben könyvet?	35
35	Hogyan tudunk dinamikusán bemutatni ábrákat, grafikonokat úgy, hogy valóban beszélgetés alakuljon ki az ábrázolt folyamatokról?	35
36	Ha unom a Powerpoint template-eket, és újakat szeretnék, de nincs türelmem (kedvem) gyártani, hol találhatok ingyenesen sok-sok letölthető template?	36
37	Milyen projektet lehet csinálni, hogy a képekkel valamilyen érdekes kontextusban játszhasanak a diákok?.....	37
38	Létezik egyszerűen használható képregény-gyártó oldal, vagy program?.....	38
39	Rendeztem egy versenyt, és szeretnék valami egyszerű, vicces 'diplomát' adni a résztvevőknek. Létezik ilyen gyűjtemény online?	38
40	Mit tehetek, ha keresési eredményeimmel szeretném lenyűgözni a diákokat?	39
41	Hogyan tanulhatunk szavakat picit másképp?	39
42	Hogyan lehet a Twitter-t nyelvórán használni?.....	40
43	Tudok nyelvi szintekre is keresni a neten? Mi van akkor, ha mondjuk nekem könnyebb, kezdők számára is érthető szövegeket szeretnék?	41
44	Fel lehet venni online rádiók műsorát, hogy később használhassam hanganyagként az óráimon?.....	41
45	Milyen játékokat lehet használni nyelvórán?.....	42
46	Milyen a biztonságos jelszó?	43
47	Lehet társasjátékot készíteni digitálisan is, hogy ne kelljen állandóan rajzolgatni a táblát?	43
48	Milyen vetélkedőt lehet online készíteni?	44
49	Milyen online alkalmazással tudok még izgalmas prezentációkat készíteni?	44
50	Rövid, kreatív feladatot keresek órák elejére. Hol talállok?	45

51 Hogyan tudok képfájlként, vagy PDF dokumentumként elmentett szövegekbe belenyúlni?	45
52 Milyen típusú tanár vagyok? Milyen feladatok 'állnak jól' nekem?	46
53 Haladó szókincset tanulnék / tanítanék angolul. Hol találok hozzá érdekes anyagot?	46
54 Hogyan tudunk rendet vágni életünkben?	47
55 Hogyan tudok közösségi munkafelületet létrehozni, ha nincs interaktív tábla a teremben, ahol dolgozom?	48
56 Hogy tudok időpontot egyeztetni a diákjaimmal, esetleg a kollégákkal anélkül, hogy 40 e-mailt küldözzessünk körbe?	48
57 Szeretnék visszajelző rendszert (szavazórendszert) használni az órán, de nincs a nyelviskolának ilyenje. Mit tehetek?	49
58 Gyorsan szeretnék egy órai projektnek, vagy akár egy csoportnak külön weboldalt csinálni. Megtehetem ezt komoly anyagi befektetés nélkül?	49
59 Szeretnék a kedvenc oldalaim friss anyagairól folyamatosan értesülni – sajnos csak az e-mailemet nézem naponta. Van megoldás? ...	50
60 Szeretnék üzleti nyelvórán picit érdekesebb ábrákkal készülni – kínos, hogy nem vagyok ebben profi!	51
61 Lehet ízléses brossúrákat készíteni ingyenes online alkalmazásokkal?	51
62 Nem nagyon csináltam még prezentációkat, és zavar a sok lehetőség a Powerpoint-ban. Nincs valami egyszerűbb?	52
63 Unom, hogy mindenhol meg kell adnom az e-mail címemet, aztán kapom a leveleket. Nincs olyan, hogy 'eldobható' e-mail cím?	52
64 Szeretnék újszerű prezentációs eszközöket is használni. Valami olyat, amit még nem láttak a diákok, de mégis hasznos, hasznosítható az órán – nem csak szép!	53
65 Lassan gépelek – meg lehet tanulni (vagy csak gyakorolni) online is – netán játékosan is, hogy ne unatkozzam?	53
66 Lehet valahol aktuális kérdésekről érdekes vitatémákat találni?	54
67 Szeretnék igényes diagramokkal még profibb óravázlatokat készíteni. Hol találok ilyen alkalmazást?	55

68 Szeretnék nagy fájlokat küldeni, de nem szeretném e-mailben. Van megoldás?.....	55
69 Keresési találatokból lehet vicces videókat csinálni? Mintha láttam volna már ilyet. Hogyan csinálják?	57
70 Morális dilemmák ... léteznek érdekesen feldolgozható formában?	57
71 Mi az a címkefelhő és hogyan használhatom az órán?	58
72 Létezik más címkefelhő gyártó oldal is? Miben különbözik a Wordle-től?	60
73 Weboldalak tartalmát ki lehet nyomtatni PDF formátumban?.....	61
74 Mi van akkor, ha mondjuk egy Word, vagy egy Popwerpoint dokumentumból szeretnék PDF-et csinálni?	61
75 Honnan tudok sorozatokhoz feliratokat letölteni?	62
76. Játékokkal, szimulációval szeretném a diákokkal feldolgozni a természeti katasztrófákat.	63
77. Hogyan használhatom a keresőket újszerűen az órákon?	63
78. Tudunk közösen képeket festeni az interaktív táblán?	64
79. Hol talállok sok példamondatot nyelvtanhoz?	65
80. Időgép YouTube videókból? Igen!	65
81. Hogyan tudok weboldalakra jegyzetelni, írni (interaktív táblás szoftver nélkül!)?	66
82. Mi lehet a gondolattérképek jövője?	66
83. Zenével tanítani webkettesen hogyan lehet (azon felül, hogy YouTube videókat játszunk le az órán)?.....	68
84. Panorámaképeket hogyan lehet még használni?.....	68
85. Meztelen a gép, amin dolgozom. Mit tehetek?	69

86. Létezik virtuális oktatási környezet magyarul is?	69
87. Valóban létezik olyan alkalmazás, amely segítségével gyorsan tudok cikkekből feladatlapokat készíteni?	70
88. Hogyan tudunk egyetlen perc alatt közös munkafelületet létrehozni?	71
89. Tudunk bármihez saját magunk flash reklámcsíkot készíteni?	72
90. Tesztekhez válaszlapot is lehet online gyártani? Annyival szebben nézne ki, de nincs időm annyit 'szöszölni' vele!.....	73
91. Lehet hangos digitális kártyacsomagokat is készíteni?	73
92. Készíthetünk hanganyagot YouTube videókból?	74
93. Online szavazást hogyan tudunk készíteni anélkül, hogy mindenkinek hosszadalmas regisztrációval kellene töltenünk az időnket?.....	74
94. Szeretnék újságot készíteni egy projekt végén, online. Milyen alkalmazást használjak?	75
95. Szeretnék egy egész csoportot regisztrálni valahová,de nem szeretném, ha ez 15-20 percet elvenne az órából?	75
96. Létezik olyan online közösség, ahol ingyenesen osztanak meg tanárok, cégek tananyagokat egymással?	76
97 Mit tehetek, ha egy YouTube videóból csak egy részt szeretnék bemutatni, de nincs időm (energiám, kedvem) egy bonyolult szoftvert keresni ahhoz, hogy megvághassam a filmet?	77
98 Hogyan tudok egyszerűen gondolattérképeket készíteni a jegyzeteimből?	78
99 Mi van, ha nem csak nézegetni szeretném a képeket, hanem játszani is velük?	80
100 Hogyan kérhetek bármiről gyorsan visszajelzést (névtelenül!)?	80

1 Szeretnénk fordíttatni online segítséggel ... hogyan tehetem?

Megoldás: **Tradukka** - instant online fordítás: A **Tradukka**¹ ([ITT TALÁLHATÓ](http://tradukka.com/)) érdekes, ám közel sem egyedülálló kezdeményezés, ahol instant fordítást kapunk sok nyelvről sok nyelvre. Amiért mégis érdemes külön említeni, az a magyar vonatkozása: tud magyarul is a Tradukka. Ki is próbáltuk, és egy jellegzetes (ebben a kontextusban erősen közhelyes) verset fordíttattunk le vele (igen, az *Anyám tyúkja* az). Érdekes azzal játszani, hogy miből mi lesz, ha oda-vissza fordítjuk. (Érdemes kipróbálni a **Frengly** nevű oldalt is - [ITT TALÁLHATÓ](http://frengly.com)², hasonló kísérletekre!

Ah, what a stone! tyúkanyó, anoint
A room lives in here?
Well, the only good god is good he will give,
Fölvitte to anoint the job!
Are running around up and down,
Even the trunk is also boarded the bus,
Remember, cluck,
And not beaten out of the room.
"No beat, no beat!
Like the pigeons are fed,
A selection of hemp,
The king did not live better.

So, tyúkanyó, back

Good estimate anoint himself
Iparkodjék, but not
Scarcity of eggs in the mother. -
Crumb dog, Prick ears,
Let me talk to me now,
Old maid or a house,
Always men served,
You will still be good, bread crumbs,
Willingness to get out of the chicken,
Live for friendship Hen '...
My mother is one thing.

¹ Tradukka: <http://tradukka.com/>

² Frengly: <http://frengly.com>

2 Vannak-e egyéb fordító szolgáltatások?

Megoldás: Természetesen vannak. Ahány nyelvet ismerünk, annyi ember vagyunk. Ha ez igaz, akkor a **Google translator** szolgáltatásával most kinyílik a világ. Az oldal [IDE KATTINTVA](#)³ található, és nem kevesebbet ígér, mint hogy mindent lefordít nekünk.

Az egyszerűség kedvéért a **Google fordító** oldalra indulunk (ez a Translator magyar verziója), és egy BBC cikkel teszteltük. Összességében nem rossz az eredmény (legalábbis a pár évvel ezelőtti méltán vicces *DVD játékos* és társai félrefordításainál feltétlenül élvezhetőbb), de minden további szószaporítás helyett, nézzük mit csinált a cikkből a program (először a magyart mellékeljük, majd referenciaként az angol eredetit). Jut eszembe, mindezt órán is kiválóan lehet használni (én a Magyar Gyógyszertár oldalát szoktam használni - megmutatom a magyarra fordított eredményt, nekik az a dolguk, hogy visszafordítva megpróbálják az angol eredetit rekonstruálni. Vicces, érdekes, és még nyelvi szempontból is vicces - a Magyar Gyógyszertár egyébként. Íme a szöveg:

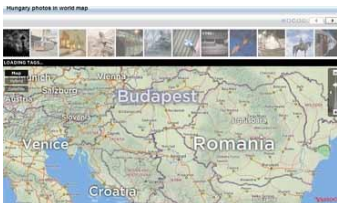
"Vesz Viagra Online Magyarországon. A legolcsóbb Alacsony ár részére Xenical Csökkentés Zyban Hajt Lebeg Cialis Egyenesen álló és több. Biztos online Lebonyolítás. NEM REJTETT Díjak! Magyar Gyógyszertár Online.

Bízott online gyógyszertár szolgáló vásárlók Magyarországon. Vesz pirula részére mér elvesztés , gyógyszeres kezelés részére nemi probléma (merevedésre képes működési zavar ED), gyógyszer részére anti vírusos antibiotikum és több. Asztma kezelés , Tamil részére influenza kezelések és nem orvosi recept van szükséges. Fog egy egy perc online egészség felmérés és orvosunk akarat ír egy orvosi recept érted. Teljesen biztos és nem felügyelet ha Ön nem jóvánhagyott kocsinkkal orvos. Szabad online orvos vizsga!

Ez könnyű -hoz vesz orvosi recept drogok online Magyarországon. Mér Elvesztés pirula , nemi tabletta , haj elvesztés kezelés , fájdalom gyilkos és sok több van elérhető , legálisan , itt! Választ -a kábítószer -ból oldalra dől."

³ Google Translate: <http://translate.google.hu/>

3 Hogyan használhatom a térképeket nyelvórán?

Megoldás: 3A Slidemap ([\(IDE KATTINTVA](http://www.slidemap.com/)⁴ érhető el) kiválóan működik nyelvórán, pedig nem nyelvtanításra találták ki. A lényeg: különböző képmegosztó oldalakon felcímkézett képeket tettek fel egy világtérképre. Hogy mindezt miért és mire jó?

Az oldalon a világ legtöbb országa megtalálható, egyszerűen ki kell választanunk a helyet, ahová 'utazni' szeretnénk, majd a térképen (nagy betűkkel) arra a helyre kattintani, amiről képeket szeretnénk nézni. Ezután nincs is más dolgunk, mint valóban nézegetni a képeket.

A Slidemap nem egy Google maps, Bing maps, vagy street view, de azért mégis használható mondjuk nyelvórákon: mindenki kap egy országot, vagy akár egy kontinenst, és 45 perc alatt össze tud állítani egy bemutatót a képek alapján. Természetesen pl. Párizsról rengeteg kép van, míg Magyarországról csak Budapest van a rendszerben.

3B A Quikmaps (sic!) ([\(IDE KATTINTVA](http://www.quikmaps.com/)⁵ érhető el), és nevéhez méltóan egy térkép alkalmazás - nem egyedi, több ilyen létezik már, segítségével a Google maps térképeibe írhatunk bele, illetve helyezhetünk el különböző ikonokat. A használata nagyon egyszerű, még regisztrálni sem kell és az eredmény beágyazható. Lássuk részletesebben is:

Az oldalra látogatva eldönthetjük, hogy regisztrálunk-e. Az oldal előnye, hogy ez nem szükséges, regisztráció nélkül is dolgozhatunk - a hátránya ennek annyi, hogy nem szerkeszthetjük később az elkészült térképeket. Ezután be kell írunk az adott város, városrész, vagy térség nevét, és máris kezdődhet a tényleges munka. Mindez 2 percet vett igénybe, azaz nem kell 20 percig regisztrálni, visszaigazolni a regisztrációt, adatokat megadni, jelszavakat kitalálni a gyerekeknek

⁴ SlideMap: <http://www.slidemap.com/>

⁵ Quikmaps: <http://www.quikmaps.com/>

(amit később úgyis elfelejtenek, úgyhogy a következő alkalommal kezdődik az egész előről) stb. Ez nem tűnik talán nagyon fontosnak, de ha csak 45 percünk van, és ebből 15 azzal telik, hogy megkeressük az oldalt és regisztrálunk rajta, akkor ez igencsak visszaveti az óra hatékonyságát.

Nyelvórákon bármilyen adott városban készíthetünk virtuális városnézést. A lehetőségek kiapadhatatlanok, érdemes próbálkozni, ez szinte biztosan bejön - akár csak ha kiválasztunk minden csoportnak egy-egy várost, és a Wikipédián erről a helyről kell a diákoknak információt keresni, majd a térképen ezt megosztani.

4 Hogyan használhatom a videókat valódi interakcióra, ha azt szeretném, hogy ne csak nézzék a képernyőt a diákok?

Megoldás: a videó használata a nyelvórán már régen nem annyit jelent, hogy beteszünk egy filmet, hogy nézzék a diákok. Az alábbiakban igyekszünk több lehetséges órai felhasználást bemutatni, természetesen mindannyiszor gyakorlati példákkal.

4A Sokan használnak filmeket saját tantárgyuk tanítására. Ez rendben is van, hiszen szemléltet, érdekes, és még talán jobban meg is jegyzik a gyerekek az anyagot, mint száraz magyarázatokból. Erre egy kis csoport tanár (na nem Magyarországon) elkezdett szervezkedni, hogy a különböző témákban, különböző filmekhez készült tananyagaikat egy oldalon megosszák egymással. Így jött létre a **Moviesheets** nevű oldal ([ITT ÉRHEŐ EL](http://moviesheets.com/)⁶), amely már most is elég sok letölthető és módosítható feladatlapot tartalmaz (a legtöbb anyag Word-ben

⁶ Movie sheets: <http://moviesheets.com/>

készült el, hogy személyre lehessen szabni). Csak egy példa: biztosan sokan gondoltak már rá, hogy az Avatar című híres film segítségével próbáljanak meg környezetvédelmi kérdéseket felvetni. Nos, a **Moviesheets** oldalán ott az Avatar tananyag is (sajnos csak angolul).

4B Videó feliratozása: A **CaptionTube** oldalon ([IDE KATTINTVA](#)⁷) *YouTube* videókat feliratozhatunk. Alapvetően arra használhatjuk az oldalt, hogy a saját filmjeinkhez készítsünk feliratot, amihez szimplán engednünk kell a hozzáférést a *YouTube* fiókunkhoz és már válogathatunk is, hogy melyikhez szeretnénk készíteni aláírást.

A felirat elkészítése igazán primitív. Elindítjuk a videót, megállítjuk ott, ahová a feliratnak kell kerülnie, majd beírjuk a szöveget. Tényleg csak ennyi. Az elkészült szövegállományt letölthetjük felirattájként, amit azután a *YouTube* oldalon adhatunk hozzá a filmhez.

Lehetőségünk van arra is, hogy mások filmjeihez készítsünk feliratot, ebben az esetben a fájl a rendszer elküldi e-mailen a videó tulajdonosának azzal a kéréssel, hogy rakja fel a feliratot a film mellé.

Természetesen nem csak a szöveg leírására használhatjuk ezt a szolgáltatást. Egy kísérletről készült videót feliratozhatunk magyarázatokkal, vagy akár nyelvből a feliratba tehetünk kérdéseket, amikre a film alapján kell válaszolni.

4C **DragonTape**: Ez az alkalmazás a 'jó öreg' válogatáskazetták hangulatát idézi. Nincs más dolgunk, mint az oldalra látogatva ([IDE KATTINTVA](#)⁸ található) a keresőmezőbe írunk be keresési szempontokat, a megkapott

⁷ CaptionTube: <http://tinyurl.com/cvkk2h>

⁸ DragonTape: <http://www.dragontape.com/>

videókat pedig egyszerűen vonszoljuk az időegyesre, ahol beállíthatjuk azt is pontosan, hogy hol kezdődjenek, és hol érjenek véget a bejátszás-részletek. Gondoljunk bele, hogy például milyen egyszerűen tudunk így akár 6-7 YouTube videóból összevágni egyet, azokat a részeket kiemelve, amelyekre az órán szükségünk lesz. Így akár 4-5 hosszabb videóbejátszásból (mondjuk aktuális hírekből) egyetlen perc alatt készíthetünk egy rövid 2 perces összefoglalót – anélkül, hogy le kellett volna töltenünk a videókat, szerkesztő programmal tördelni, majd összefűzni – ami szintén nem lehetetlen, de nagyon hosszú idő.

4D Szerkesszünk szappanoperát: A MyPopStudio ([IDE KATTINTVA](#)⁹ - sajnos csak angolul - elérhető) kiváló oldala azt illusztrálja, hogy mennyire egyszerűen lehet az egyébként statikus 'videózást' interaktív, kreatív feladattá változtatni. Vettek 9 szereplőt, egy diákokat érintő témát – iskolai buli! – majd felvettek rövid, 15-20 másodperces beszéd-szeleteket, amelyeket az egyes szereplők mellé tettek. A feladatunk az, hogy a rövid részletekből összeállítsuk saját történeteinket. Ezeket aztán elmenthetjük, lejátszhatjuk, vagy éppen benevezhetjük az oldal versenyébe. A lényeg viszont az, hogy a diákok megfeszítetten hallgatják a rövid részleteket, hogy értelmes történetet tudjanak összerakni. Ha szeretnénk, hogy valódi, autentikus beszédet hallgassanak, és tanuljanak rengeteg beszélt nyelvi fordulatot, ez az oldal kiváló. Semmilyen technikai előképzettség nem szükséges hozzá, ám aki a biztonság kedvéért szeretne egy tananyagot arról, hogy az oldalt miként használhatjuk, az [KATTINTSON IDE!](#)

4E Blixx, a videófal: Biztosan sokaknak ismerős az elektronikai áruházakban a TV-fal, ahol rengeteg képernyőn különböző műsorok mennek. Nos, a Blixx ([IDE KATTINTVA](#)¹⁰ érhető el) segítségével ilyen média-falakat

⁹ My Pop Studio: <http://tinyurl.com/mypop11>

¹⁰ Blixx: <http://www.blixx.com/>

készíthetünk, azonban saját magunk gyárthatunk rá tartalmat. Kiválaszthatunk egy témát (pl. hírek Magyarországról angol nyelven), majd keressünk rá a Hungary szóra, majd egyszerűen vonszoljuk a megfelelő videókat a falra. Amikor elkészültünk, akár az oldalon elmenthetjük – hogy később is használhassuk – vagy egy megkapott kóddal beágyazhatjuk saját blogunkba, online osztálytermünkbe. Akinek esetleg technikai segítségre van szüksége – illetve további módszertani tanácsokat, tippeket szeretne – az [KATTINTSON IDE](#), ahol egy interaktív bemutató a Blinx használatáról.

5 Hogyan tudunk képekből videót készíteni nagyon egyszerűen?

Egyre többször kapom magam azon, hogy nem csak írok az új Microsoft anyagokról, szoftverekről, hanem magam is használom őket. Most a **Photostory** nevű szoftverről lesz szó, amely ingyenesen letölthető [IDE KATTINTVA](#)¹¹, és képekből tud videókat gyártani egyetlen perc alatt. Ezt is élesben próbáltuk ki, képzeljük el az alábbi helyzetet: sikeres táboron, ballagáson, osztálykiránduláson stb. vagyunk túl, és az utolsó nap, vagy szeretnénk bemutatni a képeket, de nem úgy, hogy kattogtatjuk a 'Tovább' gombot, hanem akár zenei aláfestéssel, ízlésesen, de önjáróan szeretnénk megcsinálni - és csak 5 percünk van rá. Nos, a **Photostory** ilyenkor tökéletes megoldást nyújt, és azt, hogy mennyire tökéleteset, azt a **lapozás után egy videóban** is elmondjuk. Ígérem, mindenki 5 perc alatt megtanulhatja használni, és a következő ballagás után őt nevezik ki a képek örökös szerkesztőjének!

Ha további segítségre van valakinek szüksége a szoftver használatának elsajátításához, [IDE KATTINTVA](#)¹² találhat egy bemutató videót!

¹¹ Microsoft Photostory szoftver: <http://tinyurl.com/4f869>

¹² Bemutató videó a Photostory-hoz: <http://tinyurl.com/66dfnfa>

6 Hogyan használhatom a rajzfilmeket ismétlésre? Van egyáltalán értelme ezzel nyelvtanárként foglalkozni, vagy csak informatikus segítségével fogjak hozzá?

Megoldás: Dfilm rajzfilmkészítő online alkalmazás (azaz még letöltenünk sem kell semmit!): A **Dfilm Moviemaker** ([IDE KATTINTVA](#)¹³ található) segítségével nagyon vicces rajzfilmeket készíthetünk nagyon rövid idő alatt, és semmilyen (és komolyan gondolom, hogy SEMMILYEN) IT előképzettség nem kell hozzá. Kiválóan lehet használni például ismétlésre, hiszen elég megadnunk néhány szót, ezekhez hátteret, szereplőket, zenét, és nem utolsósorban dialógust lehet írni. A szépsége az alkalmazásnak az, hogy annyira magától értetődik, hogy még soha senki nem volt, aki ne tudta volna megtanulni a használatát. Mindenesetre [IDE KATTINTVA](#) egy bemutató videó segít abban, hogy még részletesebben megismerhessük az oldal adottságait mielőtt használni kezdenénk.

¹³ Dfilm: <http://tinyurl.com/2an23x4>

7 Versírás az órán: lehet ezt úgy csinálni, hogy mindenki rendesen dolgozzon, sikerélményt kapjanak a diákok, és mégse töltsünk egy egész órát egy rövid vers megírásával? Tovább megyek: lehet verset írni bemelegítő feladatként úgy, hogy nem 'gyilkolja le' az órát?

Megoldás: Használjunk rím-szótárakat. Minden nyelvből találhatunk ilyeneket, [IDE KATTINTVA](#)¹⁴ például egy egész gyűjteményt, rengeteg nyelvből. Természetesen az angol, német, francia, spanyol tengely itt is a legerősebb, de létezik lengyel, afrikaans, vagy éppen ausztrál angol is. Válasszunk ki néhány szót (mondjuk a tavasszal kapcsolatosan: zöld, mező, virág meleg), ezeket egyszerűen gépeljük be, majd keressenek a témához megfelelő nek között töltsék ki szavakkal. Öt perc alatt írnak meg így felnőttek 2 négysorosot. Angolosoknak ajánlom a **Rhymezone** [HATÓ](#)), én mindig ezzel dolgozom, és még soha nem hagyott cserben! [ITT PEDIG](#) egy erre épített, 45 perces óravázlat

8 Lehet 3D-ben is rajzfilmet készíteni, de úgy hogy – ha lehet – ki is mondja, amit írunk?

Megoldás: Igen, lehet, de text-to-speech alkalmazás csak angol nyelven van benne. Az oldal neve **Xtranormal** ([IDE KATTINTVA](#)¹⁵ érhető el). És hogy miért érdemes oda kattintani: remek, igényes 3D-ben készült rajzfilmeket lehet készíteni nagyon gyorsan. Bár némileg bonyolultabb az oldal, mint a többi hagyományos(abb) rajzfilmkészítő webszajt, mégis mindenkinek ajánljuk, aki nem sajnál 20 percet egy alább található rajzfilm

¹⁴ Rím-szórarak: <http://tinyurl.com/639gfnc>

¹⁵ Xtranormal: <http://www.xtranormal.com/>

elkészítésére. Érdekesség a beszédgenerátoron kívül, hogy több kamera beállítás közül választhatunk, illeszthetünk vágásokat, érzelmeket és mozdulatokat is a karakterekhez. Az elkészült videót pedig beágyazhatjuk digitális osztálytermünkbe, vagy blogunkba.

9 Hogyan tudok bármiből villámgyorsan keresztrejtvényt készíteni?

Megoldás: Bár nagyon sok ilyen jellegű alkalmazás van, a mi kedvencünk az Eclipse crossword nevű nagyon pici és nagyon biztonságos kis szoftver. Az **Eclipse** ([IDE KATINTVA](#)¹⁶ érhető el) egy nagyon egyszerű, ám mégis meghatóan csodálatos kis szoftver - nem véletlenül töltötték le már 3 milliónál is többen! Most is készültünk egy e-learning anyaggal azoknak, akik még nem találkoztak hasonló alkalmazásokkal (egész képernyőt betöltő verzióhoz [IDE KELL KATTINTANI](#)). Egy perc alatt készíthetünk interaktív, online használható keresztrejtvényt, de az akár könyvben is kiadható, jó minőségű, szép, nyomtatható verzió sem több idő.

10 Hogyan lehet filmeket feliratozni?

Megoldás: A **Subtitle creator** nevű angol nyelvű oldal (amely [IDE KATTINTVA](#)¹⁷ látogatható meg) hasznos lehet nem csak angolul tudóknak. Az ötlet nem teljesen újszerű, hiszen a **Bombay TV**¹⁸ pl. ugyanezt tudja, csak ott nem lehet zsánert is választani. A **Subtitle creator** sok rövid videóklipet ad (pl. időjárás-jelentés, vagy filmrészlet), a mi feladatunk pedig az, hogy feliratozzuk őket. Nagyon vicces tud

¹⁶ Eclipse: <http://www.eclipsecrossword.com/>

¹⁷ Subtitle creator: http://www.clipcaption.com/make_a_movie.php

¹⁸ Bombay TV: lásd következő ötlet!

lenni például egy Bollywood-i akciófilm humoros(nak szánt) jelenetét magyarázni (az ékezeteket bírja az oldal, ellenőriztük). Ha csak 5 percünk van az IKT óra végén, bármikor használhatjuk, a feliratozott filmeket pedig elküldethetjük magunknak e-mailben (csak hogy lássuk, hogy mit is csináltak a diákok).

11 Hogyan használhatom a feliratozást kreatív feladatként?

Megoldás: hasonlóan az előző fejezetben említett **Subtitle creator** nevű oldalhoz, a **Bombay TV** ([IDE KATTINTVA](http://tinyurl.com/2nnijg)¹⁹ található) szintén remek szórakozás – amellet, hogy természetesen nagyon hasznos is! A játékot a Bombay TV találta ki, hogy a Bollywoodi filmeket népszerűsítse. Ha valaki szeretne egy interaktív e-learning anyaggal kezdeni az ismerkedést az oldallal, annak [IDE KELL KATTINTANIA](http://tinyurl.com/2nnijg).

Na szóval, Bollywood, és Bombay TV. Azért nagyon vicces az oldal, mert nem értjük a szöveget. Rövid, kb. 1 perces részeket 'szinkronizálhatunk' - mondjuk angolra, de akár magyarra is. Az indiai filmek nem annyira az érzelmek visszafogott kifejezéséről híresek, ezért elég jól ki lehet venni, hogy ki hogy érez. Hogy miért? Nos, ez a diákok kreatív feladata.

Rengeteg különböző módon felhasználhatjuk, íme néhány példa: adjunk párokban, vagy akár kisebb csoportokban a diákoknak különböző részleteket, aztán rendezzünk bemutatót; készítsünk az oldal segítségével filmes képeslapokat, és küldjük el egymásnak; adjuk ugyanazt a részletet minden csoportnak, és végül hasonlítsuk össze az elkészült szinkronizált filmeket.

¹⁹Bombay TV: <http://tinyurl.com/2nnijg>

12 Mi van akkor, ha én egy YouTube videót szeretnék feliratozni szoftverek letöltése, rengeteg előkészület nélkül?

A feliratozás – bár nagyon jó, hasznos és érdekes feladat lehet – általában. Amint már szó esett róla, ha videóval szeretnénk foglalkozni, érdemes azon is elgondolkozni, hogy vajon ki lehet-e lépni a ‘diákok nézik a filmet’ képletből, és el lehet-e érni, hogy a ‘videózás’ (inter)aktív tevékenységgé váljék.

Megoldás: Az **Overstream** ([IDE KATTINTVA](http://www.overstream.net/)²⁰ található) erre kiváló lehetőséget nyújt. Az e-learning anyagban ([ITI TALÁLHATÓ](#)) videók segítségével mutatjuk be, hogy miként lehet egyetlen 45 perces órán akár 4-5 rövidebb videót is elkészíteni. Az ötlet egyszerű: végy egy YouTube videót, linkeld be, majd kedvedre készíts feliratokat hozzá (fontos: mindezt lépésről lépésre, részletesen is elmagyarázzuk az e-learning anyagban!!).

Mire használhatjuk? Választhatunk zeneszámokat, amelyeket feliratozhatnak, vagy bármilyen egyéb YouTube videót. Ideális intenzív hallás után értés feladathoz, hiszen a feliratozáshoz nagyon figyelmesen kell a videót nézni, a szöveget figyelni. Elképzelhető fordítási feladat is - csak nem egy szöveget kell papíron lefordítaniuk, hanem egy filmrészletet szinkronizálni.

Az elkészült feliratozott videó linkjét aztán az óra végén elküldethetjük magunknak a diákokkal, és megnézhetjük otthon, kényelmesen. Ez szintén garancia arra, hogy dolgozzanak, hiszen az eredmény nagyon könnyen ellenőrizhető.

Utolsó gondolat: a filmek nagy részének létezik online szöveggönyve. Arra azért figyeljünk, hogy ne keressék meg Google-ön a szöveggönyt, és csak másolgassák a szöveget !

²⁰ Overstream: <http://www.overstream.net/>

13 Hogyan tudunk unalmas adatokat (pl. grafikonokat) érdekesen bemutatni?

Nagy rajongója vagyok az 'infografika' műfajának, gyakran használom, és általában mindig sikerrel. Most éppen a 'városi lét', 'városok' a témánk, ezért elkezdtem ehhez kapcsolódó érdekes, beszélgető infografikákat keresni.

Találtam is egy oldalt, ([IDE KATTINTVA](#) látogatható meg), ahol rengeteg infografikát gyűjtöttek össze a **Good** című magazin oldalán. Hogy ne árválkodjon ez az oldal, szeretettel megosztanék az olvasókkal 9 további izgalmas gyűjteményt. [ÍME EGY](#) a házasság intézményéről, a már klasszikusnak számító **Information is beautiful** nevű oldal [IDE KATTINTVA](#) található, a többit a lapozás után!

Szintén a 'nagyok' közül az egyik a **Visualizing.org** ([ITT TALÁLHATÓ](#)), amely annyira nagy anyag, hogy biztosan írunk majd még róla. [ITT 40 érdekességet](#) gyűjtöttek csokorba, [ITT PEDIG](#) a Mashable közösségi oldaláról szóló infografikái között böngészhetünk. A Google-ről mindent megtudhatunk [IDE KATTINTVA](#), A [Datavisualisation](#) egy svájci oldal, de angolul szól hozzánk, míg végül hadd ajánljuk az **Infographic world** oldalát ([ITT TALÁLHATÓ](#))

14 Hogyan készíthetünk saját infografikát?

Természetesen az internet akkor sem hagy cserben minket, ha szeretnénk saját infografikát készíteni, ezt [IDE KATTINTVA](#) lépésről lépésre megtanulhatjuk (angolul). Ha valakinek az angol oldal mégsem lenne elég, találhat egy

magyar nyelvű kalauzt infografikák készítéséhez – letölthető PDF állományként. Már olyan magyar blog is létezik, ami infografikákat gyűjt ([ITT VAN](#)). A kétezres években lett népszerű az információközlésnek ez a formája, ami több mint

egy kép vagy egy adatsor, látványosabb és érthetőbb mint egy csupasz szöveg. Az infografikák megszületésében nagy szerepe volt a számítógépes grafika elterjedésének, a webes megosztás lehetőségének, de legalább ilyen fontos volt az adatvizualizációk fejlődése. Ez

utóbbira használható például a **Tableau** program ([ITT ÍRTUNK RÓLA](#)), ezekkel az eszközökkel bárki könnyedén tud látványos képeket készíteni adatokból.

Az infografikákat nem csak bemutathatjuk az órán vagy belinkelhetjük a digitális osztályteremben, kiváló feladat lehet a diákoknak, ha ilyeneket kell készíteniük. Minthogy egy jó kép elkészítéséhez szükség van adatgyűjtésre, képek és grafikák keresésére, adatmegjelenítésre és szerkesztésre is, jól kiadható csoportoknak is, hogy egy témában ilyen grafikát készítsenek. Az egyes részfeladatok is kiadhatók egyéneknek és azokat számon is kérhetjük. Magam a diákjaim számára készítettem egy segítséget, hogy miként is fogjanak hozzá az ilyen infografikák készítésének, a pdf állomány [innen](#) letölthető. (A grafikai elrendezés egy tanítványom munkája.)

15 Hogyan tudok online szavazást készíteni (lehetőleg beágyazhatóan, hogy saját oldalamon tudjam megjeleníteni?)

Ha szerencsénk van, a diákjainkkal olyan online felületen dolgozunk, ahol van beépített szavazás, és nem kell külön foglalkoznunk vele, ha szeretnénk szavazást az oldalunkra (ilyen például a [Sulivilág](#)). Ha azonban nincs szerencsénk, akkor mégis egyszerűen megoldhatjuk

a problémát a **99polls** oldalán ([IDE KATTINTVA](#)²¹ található). Egy egyszerű regisztráció után nem kell mást tennünk, mint beírunk a kérdést, majd megadni a lehetséges válaszok számát, amit a válaszok megadása követ. Végül nincs más dolgunk, mint a megkapott beágyazó kódot elvigyük, és

beágyazzuk a weboldalunkba. És hogy mindez hogyan néz ki? A lapozás után megmutatjuk (több beállítás is van, ami a dizájnt illeti, mi most az alapértelmezettet választottuk).

²¹ 99 polls: <http://www.99polls.com/>

16 Használhatom-e az okostelefonokat az órán?

Egyre több diák zsebében lapul okostelefon, amelyeket sokan (én is) sokáig tiltottunk, hiszen elvonja a felnőttek figyelmét is a tanulástól. Aztán arra gondoltam, hogy mi lenne akkor, ha megpróbálnánk ezt kihasználni. Úgyhogy eldöntöttem, hogy megengedem a telefonok használatát órán (nem kell kikapcsolni, eltenni), és megpróbálok élni azzal, hogy a diákoknál internetre kapcsolódó, órán minden különösebb nehézség nélkül használható számítógép van. A kérdés természetesen az, hogy mire és hogyan használjuk. Mai kísérletem: egy új, viszonylag nehéz szöveget olvastunk (angolul), és itt mindig hosszadalmas, amíg az új szavakat, kifejezéseket összegyűjtjük úgy, hogy mindenkinek az új szavaira sor kerüljön. Ha viszont csinálunk egy **Titanpad**-ot ([IDE KATTINTVA](#) lehet megtanulni, hogyan), akkor a gyerekek, miközben olvasnak, a telefonjukba gépelve folyamatosan küldhetik a számukra új kifejezéseket a közös felületre, amit interaktív táblára vetíttek. Így mindenki új kifejezései sorra kerülnek, megjelennek, de nem vesztegetünk időt arra, hogy ezeket közösen összegyűjtsük. Eredmény: 10 perc alatt egy teljes lista, amit egyébként 25 percig tartott volna összeszedni (és csak a fele jött volna össze).

17 Hogyan készíthetünk vicces, egyszerű rajzokat – akár az órán, és csak egy laptop-on?

A **Tux Paint** ([IDE KATTINTVA](#) található) nem más, mint egy nagyon igényes, még gyerekek számára is teljesen jól használható, praktikus és kézre álló szoftver, amelyet nem online, hanem a számítógépünkön, offline is bármikor tudunk használni. Ez egyrészt biztonságosabb, mivel nem fordulhat elő, hogy egyik napról a másikra eltűnik az oldal, ugyanakkor viszont nem vagyunk kitéve az élő internetkapcsolat kényének-kedvének. A szoftverről a Sulinetnetwork konferencián hallottunk először, Füzi Otília workshop-ján. Azóta kipróbáltuk 5, illetve 7 éves gyerekekkel, és valóban semmilyen nehézséget nem jelentett a szoftver használata, kezelése, még olvasni sem kell tudni hozzá. Mindenkinek szeretettel ajánljuk letöltésre, akár ajándékba is gyerekeknek! Felnőttekkel, illetve gimnazistákkal is használtuk, leginkább kezdőknél, és képleírás gyakorlására használható. Rajzoltassunk velük képeket, amelyekről beszámolnak egymásnak. Megtehetjük azt is, hogy közösen alakítunk ki egy képet, illetve taníthatunk instrukció adást- és követést is. Diktáljunk a diákoknak, vagy diktáltassunk magunknak (egymásnak), és segítsünk a helymeghatározás kifejezésében.

18 Panorámaképek – mi ez, és mire használhatom az órán?

Lélegzetelállító légi felvételekből készült panorámaképekkel tanulhatunk/taníthatunk, vagy csak egész egyszerűen szórakozhatunk a **Tours from above** ([IDE KATTINTVA](#)²² található) oldalán. Sok-sok panorámakép már önmagában is önmagáért beszél, arról nem is szólva, hogy kiválóan használhatjuk kincskereső játékokra az oldalt - akár nagyon kezdő nyelvtanulók esetében is. Például nagyon leköti a tanulókat, ha adunk 5-6 jellegzetességet, és megkérjük a diákokat, hogy találják meg őket a képen. Szintén érdekes lehet, ha a diákok előtt számítógépek vannak, ha ők állítanak össze kérdéssort különböző városok panorámaképeiről. Természetesen ennél sokkal többet tudnak a panorámaképek, később még lesz szó róluk!

²² Tours from above: <http://toursfromabove.com/>

19 Képleírás – hogyan használhatom érdekesen a festészetet, szobrászatot nyelvórán?

Megoldás: Google Art Project – művészetek a nyelvoktatásban. Nagyon jól húzott a Google - a streetview-hoz hasonló módon bejárhatóvá tett sok múzeumot, a projektet pedig elnevezte **Google art project**-nek ([IDE KATTINTVA](#)²³ található). A múzeum összes képét kiváló minőségben nézhetjük meg, de bejárhatjuk az egész múzeumot és teremről teremre körbe-körbe is mászkálhatunk. Nagyon profi a kivitel, ezért nagyon élethű a múzeumlátogatás, de itt azonnal hozzáférhetővé válnak a képhez kapcsolódó információk. Az igazság az, hogy én nyelvtan gyakoroltatására használtam (pl. a széken ülő ember stb.) angolórán, és erre is kiválóan alkalmas.

20 Van egy képem, de elfelejtettem, hogy honnan töltöttem le, és most szükségem lenne az oldalra. Mit tehetek?

Megoldás: Tineye – inverz képkereső. A képkeresőket szinte mindenki ismeri. Beírunk egy kulcsszót és már kapunk is egy nagy halom képet. A **TinEye** oldal ([ITT TALÁLHATÓ](#)²⁴) fordított logikával dolgozik. Megadjuk a képet (akár a webes címét, akár feltöltjük) és az oldal megmondja, hogy a kép, annak változatai vagy ahhoz hasonlóak hol találhatók a weben.

²³ Google Art Project: <http://www.googleartproject.com/>

²⁴ TinEye: <http://www.tineye.com/>

Mikor vehetjük hasznát? Jól jöhet akkor, ha van egy képünk, de már nem emlékszünk, hogy honnan töltöttük le, szeretnénk megkeresni az eredetijét, de akkor is segíthet, ha plágiumot keresünk. Hasznát vehetjük akkor is, ha egy képhez hasonlót vagy annak módosításait keressük és természetesen az eredetiek felkutatásában is nagy segítség lehet.

21 Hol találok érdekes reklám gyűjteményeket, amelyeket az órán is tudok használni?

Bevallom, szeretem a kreatív reklámokat. Vicces nézni, és nem utolsósorban nagyon jól használhatóak a tanításban. Bármilyen témában - ha egy gyors, vicces feladatot szeretnék csinálni, nem kell mást tennünk, mint keresni 5 reklámot, feltenni az interaktív táblára - majd a csoport párban már meséli is egymásnak a reklámokat (az egyik diák a 'szem', aki lát, a másik a 'fül', aki hallgat). Ha ezt még tovább kívánjuk fokozni, használhatunk videókat is. A kérdés csak az, hogy hol találunk több ezer letölthető, jó minőségű, tematikusan elrendezett reklámot? Nos, a válasz egyszerű: az oldal neve **Ads of the world** ([ITT TALÁLHATÓ](http://adsoftheworld.com/)²⁵), és garantáltan minden helyzetben minden témában sikerül elég vicces reklámot találni majd. Kereshetünk tematikusan (pl. autós reklámokra), ország szerint (pl. portugál reklámokra), de médium szerint is (pl. plakátokra). Zseniális!

²⁵ Ads of the world: <http://adsoftheworld.com/>

22 Hová fordulhatok, ha fontos valamiért, hogy jogtisztán, későbbi esetleges publikációkban kiadhatóan keressek képeket?

Megoldás: A **stock.xchng** ([IDE KATTINTVA](http://www.sxc.hu/)²⁶) azt állítja magáról, hogy a világ legnagyobb szabadon felhasználható fotó gyűjteménye, ráadásul nem csak ingyen, hanem jogtisztán használhatjuk a képeket. Ha pedig ők mondják, higgyük el!

Szinte bármilyen kifejezésre keresve találunk itt képet, érdemes próbálkozni. Az az érzés pedig, hogy nem sértjük senkinek a jogait a blogunkba felrakott, weben publikált képeinkkel ... egyszerűen felülmúlhatatlan.

23 Lehet képeket szerkeszteni anélkül, hogy bármilyen bonyolult szoftver lenne a gépünkön?

Nagyon szeretjük az **Aviary** dolgait, [IDE KATTINTVA](http://www.sxc.hu/) a teljes szoftverlista böngészhető. Most azonban kiválasztottuk a képernyőkép készítő kis Mozilla (és Google Chrome) kiegészítőt, amit most már hónapok óta használunk, és azóta a Photoshop-ot ki sem nyitottuk szinte. Az előnye nem az, hogy többet tud, mint a Photoshop (hogy is lenne az), hanem az, hogy azt a keveset tudja pont, amire nekem napi szinten szükségem van - azaz böngészés közben egy képet kivágni, képernyőképet készíteni, vagy éppen egy weboldal egy-egy szeletét kiemelni, átméretezni, elmenteni a gépemre. Ha gyakran csináljuk, az Aviary nagyon sok időt spórolhat meg nekünk. A **Mozilla kiegészítőt** [IDE KATTINTVA](http://www.sxc.hu/) lehet letölteni, a használatáról, előnyeiről pedig a t egy rövid, ámde velős videó bemutatató található [IDE KATTINTVA](http://www.sxc.hu/).

²⁶ Stock.xchng: <http://www.sxc.hu/>

24 Képekből hogyan készíthetünk videót szoftver letöltése nélkül?

Amint láthattuk, a Photostory nevű ingyenes Microsoft szoftver sok mindent visz ebben a kategóriában, de azért ismerkedjünk meg más alkalmazásokkal is. Az **Animoto** ([ITT TALÁLHATÓ](http://animoto.com/)²⁷) előnye, hogy online tudunk képekből rövid, 30 mp-es videót készíteni. A rendszer profi, és jól működik, egy picit idegesítő, hogy állandóan az ingyenes verzió korlátaiba ütközünk (pl. nem lehet letölteni a videókat, csak beágyazni és az Animoto-n tárolni, nem választhatunk annyi háttérkép közül, vagy animáció közül, amennyivel jól menne a munka, vagy éppen nem tesz bele a program képeket, mert nem férne bele a 30 mp-be). Mindezek ellenére, az Animoto ma is az egyik legjobb online 'képből videót' jellegű alkalmazás. Ha nincs a kéznél saját gépünk és csak rövid videóra van szükségünk, hajrá Animoto! Természetesen most is bemutató videóval kedveskedünk minden kollégának, amely [IDE KATTINTVA](#) érhető el.

25 Képszerkesztés egyszerűen? Lehet, hogy már a gépemen a program, csak nem ismerem?

Viszonylag gyakori probléma, hogy nem ismerjük, hogy mi minden van már a gépünkön, ezért máshol keressük a megoldást arra, ami az orrunk előtt van. Kiváló példa erre a **Windows Live Gallery**, amely az Office 2007, és az Office 2010-hez jár, és nem okoz csalódást. Vannak benne kényelmetlenségek - például a képek mozgatása nem olyan könnyű, talán azt is mondhatjuk, hogy nehezkesebb, mint ahogy azt megszoktuk, de hát nem erre kell használni. Amire igazán jó, az a sok extra. Lehet panorámaképet készíteni, de a Windows Movie Maker Live segítségével akár videót is képeinkből. Mindezt nagyon profin és átláthatóan kapjuk, ami öröndetes számomra. Azt, hogy mindez hogyan néz ki és mire használható, elmeséljük ha [IDE KATTINT](#), a már-már **megszokott videó bemutatóban**. És ahogy ígérjük mindig, most is

²⁷ Animoto: <http://animoto.com/>

tartjuk: 4 perc a videó, és akár órákat spórolhat meg havi szinten minden tanárnak. Arról nem is beszélve, hogy mennyivel izgalmasabban tudjuk bemutatni a tananyagot gyakorlatilag plusz erő, energia és idő ráfordítása nélkül.

26 Melyik a legpraktikusabb online szerkesztő? Nekem nem jött be az Aviary, mert nincs Firefox, sem Google chrome a gépem.

Megoldás: Fotoflexer. A Web 2.0 hívei gyakran hangoztatják, hogy a jövőben akár semmilyen operációs rendszerre nem lesz szükség a gépen (pl. Windows, vagy Linux) hanem csupán egy böngészőre, és gyors internet kapcsolatra. A webkettes alkalmazások segítségével mindent meg tudunk majd oldani, amire most a drága, (elvileg) fizetős szoftvereket használjuk. Erre példa a **Fotoflexer** is, amely a gépünkön található képszerkesztőket teszi/teheti feleslegessé. Az oldal meglátogatásához [IDE KELL KATTINTANI](#)²⁸, emellett azoknak, akik

bizonytalanok a program használatában, egy rövid bemutató videót készítettünk, amely [IDE KATTINTVA](#) érhető el.

A teljesség igénye nélkül néhány érdekesség a Fotoflexer arzenáljából: animációkat helyezhetünk el a képen, torzíthatunk, kicserélhetjük a piros szemeket, vághatjuk, díszíthetjük, és végül letölthetjük az elkészült alkotást a gépünkre.

Ami esetleg nem az oldal órai használata mellett szól: mivel webes alkalmazásról van szó, képeket úgy tudunk tördelni, ha előbb feltöltjük azokat a saját gépünkről, majd a szerkesztés végeztével letöltjük a képeket a gépünkre. Mindez nem jelent gondot, ha a kép kis méretű, de ha egy rendezvényen, digitális fényképezőgéppel készült szép nagy (kb. 1 MB) képet szeretnénk szerkesztgetni, akkor óhatatlanul lelassít minket a feltöltés maximális sebessége.

²⁸ Fotoflexer: <http://fotoflexer.com/>

Vagyis: ha az internetről leszedett, kis méretű képekkel szeretnénk játszani, az oldal hihetetlenül sok lehetőséget kínál, ha azonban az elkészült képet nem az interneten szeretnénk közzétenni, hanem offline használnánk, akkor továbbra is a fizetős képszerkesztők (pl. Photoshop) jelenthetik a megoldást.

27 Hogyan tudok 10-15 képet egyszerre bemutatni (pl.15 sportot, hogy arról beszélgessünk)? Sehogy sem fér fel a táblára!

Megoldás: Az **AutoCollage** egy ingyenesen letölthető szoftver, amelyet a **Microsoft** oktatást segítő csomagjában találtunk. [IDE KATTINTVA](#) tölthető le a szoftver, és nagyon egyszerűen használható. Amiért én szeretem: ha sok képet szeretnék egyszerre, esztétikusan megjeleníteni (pl. 10 házi állat, és választani kell mindenkinek a másiknak egyet, vagy 15 ember, és a feladat az, hogy az egyik diák elkezdje valamelyik ember leírását, a másik pedig kitalálja, hogy kiről is van szó, de arról nem is beszélve, hogy akár karácsonyi képeslapot is össze tudunk vágni az év emlékezetesebb képeiből), az AutoCollage a legegyszerűbb megoldás. Emellett nekem az is fontos, hogy normálisan nézzen ki a kollázs, valamint ne legyen nagyon nagy a kép, és végül az is, hogy ne kelljen azzal töltenem 1 órát, hogy a szoftver működését tanulmányozom. Nos, 2 perc alatt megtanultam használni, és [IDE KATTINTVA egy videóban](#) 3 perc alatt megpróbáljuk elmesélni, mindenkinek, hogyan. Lapozzon most, és spóroljon 10 percet már a holnapi órákra készüléskor!

28 Olyan jó lenne, ha néha legalább alapvető dolgokat le tudnék rajzolni, de teljesen tehetségtelen vagyok. Meg lehet ezt tanulni – online?

Megoldás: Drawing Coach. Talán nem csak nekem jelentettek jelentős frusztrációt az iskolai rajzórák - nem a tanár, sem a feladatok miatt, inkább saját ügyetlenségem bosszantott. Amikor tanár lettem (és azóta is sokszor) azt kívántam, bárcsak szépen tudnék rajzolni. Vagy ha nem is szépen, de legalább elfogadható kivitelben, gyorsan.

Nálam pl. nem megyünk ki a teremből, amíg elefánt van a táblán. Elefántot akkor rajzolok a táblára, ha elmaradásunk van (pl. nem válaszoltam egy kérdésre, vagy nem adtam fel a házi feladatot). Az elefánt így egyrészt kultikus elem lett a csoport életében, másrészt viszont fontos szerepet is betöltött. Csakhogy: nagyon béna elefántot tudtam csak rajzolni. Ezért hát úgy döntöttem, hogy meg kell tanulnom legalább 8-10 egyszerű rajzot. Erre pedig a **Drawing Coach** oldalát használtam ([IDE KATTINTVA](http://www.drawingcoach.com/)²⁹ érhető el). Bár angolul van, minden kép minden egyes fázisát képpel is illusztrál, szóval nyelvtudás egyáltalán nem szükséges hozzá. Hacsak nem nyelvórán szeretnénk folyamatok leírását tanítani a gyerekeknek, arra kiváló! Állatokat, embereket egyaránt megtanulhatunk 1 perc alatt lerajzolni.

²⁹ Drawing coach: <http://www.drawingcoach.com/>

29 Lehet prezentációkat készíteni anélkül, hogy letöltenék bármilyen szoftvert?

Megoldás: **Kizoa**. Tényleg nagyon egyszerű - ezt a posztot teljesen kezdőknek is őszintén ajánljuk. Ha még soha nem gondolt arra, hogy a diákokkal online bemutatót csináljon, vagy képekből történetet írjon, akkor most a Kizoa mindezt megváltoztatja ([IDE KATTINTVA](#) található az oldal). A folyamat egyszerű - regisztrálni kell (1 perc, és még e-mailt sem kell nézni hozzá), a képeket feltölteni - ez 2 perc - majd effektekkel, szöveggel, zenékkal színesíteni - ez ízlés és rendelkezésre álló idő függvényében változhat, de (szövegírással együtt) 25 percbe biztosan belefér. Összefoglalva: 45 perc alatt, számítógépteremben a teljes projekt kivitelezhető (már ha vannak hozzá képek is, persze). Órára készülésnél nagyon hangulatos bemutatókat készíthetünk rövid idő alatt, a zenei aláfestés segítségével még profibbnak tűnik a prezentáció, nagyon könnyen, szívesen beszélnek (főleg felnőttek) a képeken látottakról.

30 Ruhákról, divatról hol találhatunk valódi, izgalmas, autentikus anyagot, amit akkor is tudunk használni, ha szeretjük a divatot, de akkor is, ha nem a kedvenc témánk?

Megoldás: Looklet. Ha bármilyen projektet készítek, nekem fontos szempont az, hogy valami kevés köze azért legyen a 'valósághoz', a diákok életéhez. Persze ez nem mindig sikerül, de amikor igen, az különleges pillanat (ti. látszik, hogy most valóban hasznos dolgot tanulnak). A **Looklet** oldalának használatakor ([AMI ITT TALÁLHATÓ](#)³⁰) pont ilyen érzésem van mindig. Az ötlet roppant egyszerű: vegyünk egy lányt és öltöztessük fel

(sajnos nincsenek férfiruhák). Nagy siker az oldal, leginkább azért, mert valóban léteznek ezek a ruhák, és ezek legnagyobb részét akár itthon is beszerezhetjük. Ráadásul árakat is ad az oldal, azaz lehet olyat játszani, hogy pl. 100 dollárból kell valakit felöltöztetni egy buliba.

³⁰ Looklet: <http://looklet.com/>

31 Hol találhatok rengeteg embert, ha éppen emberek leírását szeretném tanítani?

Megoldás: A száz méteres kép. Képleírás - főleg emberek külső jellemzése - ez bizony nem mindig a legizgalmasabb feladat tanárként (pl. nyelvórán). Szerencsére itt az internet, azon belül is egy gigantikus méretű, 100 méteres kép, amelyet Berlinben ugyanarról a helyről fotóztak összesen 2 héten át. Az oldal [IDE KATTINTVA](#)³¹ található, és nagyon jól néz ki! Az emberek ruhája, arca remekül kivehető, ezért úgy érezzük, hogy az oldal kifejezetten leírásért kiált. Ami miatt azonban nagyon szeretem: nem összevissza fotózott a kép készítője,

hanem láthatóan szemezgetett az arcok között. Így órán akár elvontabb beszélgetés is kialakulhat (és ki is alakul!). Kérdezzük meg a diákokat, hogy mit gondolnak az egyes emberek életéről, problémáiról stb. Nem fogunk csalódni.

³¹ 100 méteres kép: <http://tinyurl.com/7zar7j>

32 Hol találhatok érdekes fotósorozatokat – valódi emberek valódi problémáiról?

Megoldás: **We Say** ([IDE KATTINTVA](http://www.wesay.com/)³² található). A [We Say](http://www.wesay.com/) oldalon magánemberek indulhatnak saját maguk által készített fényképekkel egy online versenyen. Az eredménye mindennek az, hogy a fényképezést profi szinten űző (vagy űzni kívánó) emberek rengeteg érdekes, használható képet töltenek fel egy közösségi oldalra. Persze lehet szavazni, meg jelölgetni, de tanórán ez a kevésbé lényeges (szerintem). Sokkal inkább használható képleírásra, csak éppen friss, aktuális, profi képsorozatok segítségével, mégis némileg megtartva a közösségi oldalak egészséges feszültségét, és némi versenyszellemet.

33 Szemléltető ábrákat szeretnék készíteni, megosztani tanítványaimmal. Hogyan tehetem?

Megoldás: **Draw Anywhere**. A **Draw Anywhere** egy valóban zseniális program ([ITT TALÁLHATÓ](http://www.drawanywhere.com/)).

Segítségével ábrákat készíthetünk villámgyorsan, nagyon jó minőségben, szépen. Sajnos angolul van maga az oldal, de annyira magától értetődik a használata (és még regisztrálnunk sem kell!), hogy mindenkinek ajánlom nagy lelkesedéssel. A lapozás után adunk linket egy bemutató videóhoz az oldal használatáról, és mesélünk még néhány érdekességről.

Szóval [ITT TALÁLHATÓ](http://www.drawanywhere.com/)³³ a videó bemutató, az érdekesség pedig az, hogy az elkészült ábrát több formátumban lementhetjük a gépünkre. Vagyis ez még önmagában nem érdekes annyira, az már annál inkább, hogy meghívhatunk másokat, hogy együtt dolgozzanak velünk egy ábrán, illetve az oldal tárolja (több méretben!) a képet számunkra. Mindent összevetve kedves, szimpatikus, és elég profi a **Draw Anywhere**.

³² We say: <http://www.wesay.com/>

³³ Draw Anywhere: <http://www.drawanywhere.com/>

34 Hogyan készíthetők 3D-ben könyvet?

Megoldás: **Zooburst**. A kihajtós könyvek kicsiknek-nagyoknak egyaránt kedvencei. Azokról a könyvekről van szó, amikben a lap kinyitásával három dimenzióban ugranak elő a kivágott figurák. A **Zooburst** oldalán ([IDE KATTINTVA](#)³⁴) ilyeneket csinálhatunk.

A regisztrációhoz egy angol nyelvű (3 kérdéses) kérdőívet kell kitöltenünk és pár óra múlva már érkezik is a jelszónk és a felhasználónevünk. A használat nagyon egyszerű: az egyes oldalakra képeket tehetünk, vagy gépünkről feltöltve vagy a program galériájából válogatva. Megadhatjuk, hogy ezek miként helyezkedjenek el és milyen gyorsan váljanak láthatóvá. Az egyes képekhez szöveget is fűzhetünk.

35 Hogyan tudunk dinamikusán bemutatni ábrákat, grafikonokat úgy, hogy valóban beszélgetés alakuljon ki az ábrázolt folyamatokról?

A cím igaz - engem (is - gondolom) lenyűgöznek a szép, hasznos, érdekes információk. Főleg akkor, ha mindezt ráadásul vonzó köntösben is találják. Az **Information is beautiful** nevű oldalon ([IDE KATTINTVA](#)³⁵) található rengeteg érdekes adat között keresgélhetünk. Érdekes például a színek és kultúrák összevetése, de találhatunk itt

³⁴ Zooburst: <http://www.zooburst.com/>

³⁵ Information is beautiful: <http://www.informationisbeautiful.net/>

gyakorlatilag bármihez anyagot. Interaktív táblán különösen jól mutatnak ezek a grafikák, és abban is segít a diákoknak, hogy az megtanuljanak eligazodni az ilyen jellegű információhalmazok között.

36 Ha unom a Powerpoint template-eket, és újakat szeretnék, de nincs türelmem (kedvem) gyártani, hol találhatok ingyenesen sok-sok letölthető template?

Megoldás: A **Presentations.etc** oldalon ([IDE KATTINTVA](http://tinyurl.com/6djb8v)³⁶ érhető el) közel 20 000(!!) ingyenesen letölthető Powerpoint háttérrel találkozunk. Ráadásul ezeket oktatási céllal korlátlanul fel is használhatjuk. Lehet-e ennél kedvesebb valami?

Aki tartott már előadást - vagy sokat nézett - bizonyosan szembesült a közönség halk morájával az első dia vetítésekor. Ez az a pont, ugyanis, amikor a hallgatóság felismeri a Powerpoint háttérrel és megjegyzi magában, hogy 'de jó, hogy én nem ezt használom', vagy hogy 'más is rájött, újat kell keresnem'. A világ számítógépein található Powerpoint programok számát tekintve szinte biztos, hogy az egyediek szánt előadás háttérrel már több ezer alkalommal előkerült - ki tudja milyen kontextusban.

³⁶ Presentations etc.: <http://tinyurl.com/6djb8v>

37 Milyen projektet lehet csinálni, hogy a képekkel valamilyen érdekes kontextusban játszhassanak a diákok?

Megoldás: A középkori történetgyár segítségével (amely egyébként [IDE KATTINTVA³⁷](#) található) képekkel és szöveggel ellátott nagyon igényes, hitelesnek tűnő pergameneket készíthetünk. Mindezt történelem, vagy akár nyelvórán.

Maga az oldal angol gyártmány, de annyira egyértelmű a használata, hogy semmi nyelvtudásra nincsen szükség. Kattintsunk a Start gombra, majd válasszunk embereket, állatokat, képzeletbeli szörnyeket, épületeket, meg ami még kedves nekünk, ezután írjunk szöveget és már publikálhatjuk is a történetet.

Szerintem nagyon izgalmas a játék, ha rászánunk 5-10 percet, hogy az óra előtt otthon előkészítsünk egy ilyen anyagot, rengeteget beszélnek róla a diákok.

³⁷ Történelni játék: <http://tinyurl.com/t3xe>

38 Létezik egyszerűen használható képregény-gyártó oldal, vagy program?

Megoldás: **Comics creator** ([IDE KATTINTVA](#) található). Rendkívül szellemes ötlet; előre gyártott 'panelekből' lehet képregényeket írni. Három kategóriából lehet választani: 1) emberek, 2) tárgyak, 3) buborékok, ahová beírhatjuk a mondanivalónkat.

A képregény megszerkesztése, kitalálása önmagában is rendkívül izgalmas folyamat. Ráadásul rengeteg tárgynak a nevét lehet akár kezdőknek is megtanítani a képregények segítségével. Ha lehetőségünk van internetes órát tartani több számítógéppel, akár mindenki kitalálhatja a saját képregényét, aztán körbejárva bemutatathatják egymásnak a munkájukat. Természetesen rengeteg egyéb felhasználási lehetőség is elképzelhető, például 'képregény-diktálás'. Itt a tanár mondja, hogy mi van és hol a képregényen, a diákoknak pedig meg kell találni a kellékeket, majd a megadott helyre kell illeszteni őket. Az elkészült képeket aztán később össze lehet hasonlítani és megbeszélni, hogy ki mennyire értette meg. Aztán persze a diákok is diktálhatnak egymásnak képregényt.

39 Rendeztem egy versenyt, és szeretnék valami egyszerű, vicces 'diplomát' adni a résztvevőknek. Létezik ilyen gyűjtemény online?

Megoldás: **My Award Maker**. Biztosan rendezett már mindenki tanárként versenyt, vetélkedőt, vagy hasonló rendezvényt, ahol jó lett volna egy diplomát, vagy oklevelet kiadni a nyerteseknek. Talán (hozzám hasonlóan) nem mindenkinek van igazán tehetsége esztétikus rajzokat, díszes okleveleket készíteni. Mindez most már nem lehet akadály, mivel a **MyAwardMaker** ([IDE KATTINTVA](#)³⁸ érhető el) több ezer oklevél mintát ad teljesen ingyen. Letölthetjük, átírhatjuk, kioszthatjuk.

³⁸ My Award Maker: <http://tinyurl.com/y63jamz>

40 Mit tehetek, ha keresési eredményeimmel szeretném lenyűgözni a diákokat?

Megoldás: Tag Galaxy. A '**Tag Galaxy**' egy nagyon izgalmas - és gyönyörűen kivitelezett - kezdeményezés (amely [IDE KATTINTVA](#)³⁹ látogatható meg). Gyakorlatilag a 'címkézés' lényegét, és fogalmát tanítja meg úgy, hogy a címkéket bolygóként mutatja be. A címkék alapján a [Flickr.com](#) képmegosztó képei között kereshetünk. Sokan kérdezték tőlem, hogy mire jó, és miért fontos a címkézés. Nos, a Tag Galaxy meggyőző (és vizuálisan lenyűgöző) választ ad a kérdésre. Ha megelégtünk a keresést, az eredményeket gyönyörűen, 3D-ben forgathatóan mutatja be az oldal. Tényleg mindenkit beszédre, vitára, hirtelen képleírásra ösztönöz.

41 Hogyan tanulhatunk szavakat picit másképp?

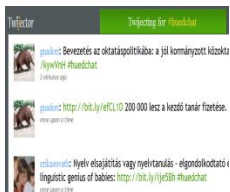

Megoldás: **Vocabahead**. A **Vocabahead** oldalán ([IDE KATTINTVA](#)⁴⁰ található) rengeteg rövid (kb. 45 mp) videók segítségével tanulhatunk meg. Az oldalon szintén található egy 'Study room', ahol gyakorolhatjuk a videók segítségével a szavakat, de szintén találhatunk kártyákat, valamint tesztelhetjük is magunkat (a Study room [ITT TALÁLHATÓ](#)). Elsősorban haladó, vagy nagyon lelkes nem annyira haladó tanulóknak ajánljuk, hiszen a TOEFL, SAT, vagy GRE vizsgákra tud felkészíteni igazából nagyon hatékonyan.

³⁹ Tag galaxy: <http://taggalaxy.de/>

⁴⁰ Vocabahead: <http://www.vocabahead.com/>

42 Hogyan lehet a Twitter-t nyelvórán használni?

Érdekes eszköz a **Twitter**, kezdetben nem sok értelmét láttam, de ahogy használni kezdtem egyre több és több lehetőséget érzek benne. A rövid 140 karakteres üzenetek jók lehetnek a szakmai fejlődésre (erről szól az IKT Akadémia egyik anyaga), de felhasználhatjuk az instant kommunikációban rejlő lehetőségeket is. Talán sokaknak ismerős az SMS-fal, egy kivetítő, ahol megjelennek az adott számra küldött SMS-ek, nagy rendezvényeken gyakran használják. A **Twijector** oldal segítségével ([IDE KATTINTVA](http://idekattintva)⁴¹) tulajdonképpen a saját *Twitter* falunkat készíthetjük el.

Az oldalon nem kell mást tennünk, mint egyszerűen megadni azt a *hashtag*-et, amit követni akarunk és már sorjáznak is valós időben a *twitek* (magyar nevükön csiripek) egy szép, egyszerű felületen, amit könnyen kivetíthetünk. Persze ehhez jó lenne tudni, hogy mi az a *hashtag*. Nem más, mint egy speciális címke, amivel megjelöljük, hogy az adott *Twitter* üzenet (csirip) mire vonatkozik. A könnyebb értelmezés kedvéért az ilyen címkék elé egy *#* jelet raknak (ennek a neve *hash mark*, magyarul számjel). Példának okáért a *#huedchat* címkével ellátott csiripek a magyar oktatással kapcsolatosak. Egy ilyen *Twitter*-falat sokféleképpen használhatunk fel.

Akár egy órán is vehetjük hasznát. Tegyük fel, hogy matematikából a diákok valamilyen problémán dolgoznak, de megkérjük őket, hogy a megoldási ötleteiket írják meg a *Twitter*-re, mondjuk *#matekpelda* címkével ellátva, közben mi pedig vetítsük ki a *Twijector*-t és máris megvalósul az izgalmas kreatív együttműködés a diákok között.

Iskolnapon vagy más iskolai rendezvényen kivetíthetjük a saját *Twitter*-falunkat, a bejáratnál elmondhatjuk mindenkinek, hogy írhatnak az *#iskolnap* címkével, a vélemények, de akár az aktuális hírek is így folyamatosan láthatóak.

⁴¹ Twijector: <http://twijector.com/>

Szervezhetünk olyan vetélkedőt a diákoknak, ahol a csapatok egy része az iskola különböző pontjain, esetleg a városban jár és old meg feladatokat, míg mások például az iskolai könyvtárban dolgoznak. Kettejük között a kommunikációt pedig egy ilyen fal biztosítja.

43 Tudok nyelvi szintekre is keresni a neten? Mi van akkor, ha mondjuk nekem könnyebb, kezdők számára is érthető szövegeket szeretnék?

Érdekes újdonságról olvastunk, amely ismét a Google ötletességét dicséri. Sajnos még csak az angol verzióban elérhető, ez [IDE KATTINTVA](#)⁴² található. A lényege annyi, hogy most már tudunk az oldalak között **nyelvi szintek szerint is keresni** - azaz tudunk arra szűkíteni a részletes keresésben, hogy mennyire legyen nehéz a szöveg. Három szint - alap, közép és felső - áll jelenleg rendelkezésre, ezek közül választhatunk. Gondoljunk bele, mondjuk középszintű érettségi előkészítő feladatokhoz mennyivel egyszerűbb cikkeket, szövegeket keresni így.

44 Fel lehet venni online rádiók műsorát, hogy később használhassam hanganyagként az óráimon?

Megoldás: **Radio downloader**. Sejthető, hogy elsődlegesen nyelvtanárok számára lehet igazi kincs a **Radio downloader** ([ITT TALÁLHATÓ](#))⁴³ nevű, ingyenesen letölthető program. Segítségével a BBC adásait és bármilyen podcast oldal hanganyagait tölthetjük

⁴² Google kereső: <http://tinyurl.com/6rb>

⁴³ Radio downloader: <http://tinyurl.com/ycq9d3s>

lemp3 formátumban. Ha telepítjük a programot, akkor egyfelől böngészhetünk a BBC csatornái között és megadhatjuk, hogy melyik műsor érdekel minket, másfelől megadhatjuk olyan oldalak RSS elérését, ahol időről időre jelennek meg minket érdeklő hanganyagok, podcastok.

A program innentől fogva folyamatosan fut a gépünkön, ellenőrzi, hogy van-e új adás, és amennyiben van, azt letölti. A hanganyagot ezután mp3 formában találjuk meg a számítógépünkön és akár internet kapcsolat nélkül is felhasználhatjuk a tanórán.

45 Milyen játékokat lehet használni nyelvórán?

Megoldás: természetesen rengeteg online játék van, amit nyelvórákon használhatunk, most egy játéktípust – a szabaduló játékot – mutatjuk be. Rengeteg szabadulós játék található az interneten, ezek nagy része vagy nem megfelelő arra, hogy az nyelvórákon használjuk: vagy túl vad, esetleg nagyon kevésbé kreatív, netán grafikailag túlságosan igénytelen. Nos, a **Big Escape** ([IDE KATTINTVA](http://tinyurl.com/69honw9)⁴⁴ érhető el) minden szempontnak megfelel.

Összesen kb. 40 percet vesz igénybe (no nem a kiszabadulás, hanem a történet elejének megértése, feldolgozása, ahol a hang mellett feliratot is kapunk), valamint a levél nehezebb szavainak a feldolgozása. Vigyázzunk arra, hogy a szavakat is megtanulják, ha gépteremben csináljuk, ne csak a 'pályán' próbáljanak végigmenni, mert azt elég gyorsan meg fogják csinálni. Hasznosabb lehet talán, ha a csoport együtt oldja meg a rejtélyt, egy számítógép segítségével interaktív táblán kivetítve. Itt együtt, vagy egymás után javasolhatnak utakat a diákok (menünk jobbra, ott egy arany kulcs, etessük meg a halat stb.), az új szavakat pedig magyarázzuk és párhuzamosan jegyzeteljük pl. egy nyitott Notebook fájlba. Így is kellemes 35 percet tölthetünk a megoldással és egy picit jobban ellenőrizhetjük, hogy mit is csinálnak a diákok. Ha rájuk bízunk, egyetlen szó megtanulása nélkül végig száguldanak a játékon kb. 5 perc alatt.

⁴⁴ Big escape: <http://tinyurl.com/69honw9>

46 Milyen a biztonságos jelszó?

Megoldás: **PassPlex**. A neten közlekedve úton-útfélen jelszavakat használunk. jelszóval érjük el már magát az internetet, és jelszó kell a levelezésünkhöz és minden egyes alkalmazáshoz is. Vannak, akik már megtapasztalhatták, milyen borzasztó, ha egy jelszó kijut, ha illetéktelenek ismerik meg. éppen ezért a netbiztonság ismerői azt ajánlják, semmiképpen se legyen jelszavunk kitalálható, értelmes szó vagy szöveg, hanem valamilyen véletlen karaktersor, ha szám és egyéb jel is van benne, annál jobb.

Ilyenek legyártásában segít a **PassPlex** ([IDE KATTINTVA](#)⁴⁵), megadhatjuk hány karakter legyen a jelszó, tartalmazzon-e számot és egyéb karaktert.

47 Lehet társasjátékot készíteni digitálisan is, hogy ne kelljen állandóan rajzolgatni a táblát?

Megoldás: A **Super Teacher Tools** nevű oldal **személyre szabható társasjátékot** is kínál. Biztosan sok tanárnak van interaktív táblás szoftverben elkészített táblája, ám az [IDE KATTINTVA](#) található videóban bemutatott (egyébként [IDE KATTINTVA](#)⁴⁶ található) játék egyszerre kínál kiváló, egyszerű navigációt, pillanatok alatt szerkeszthető - és személyre szabható - tartalmat, valamint esztétikus, interaktív flash kivitelt. Ezt azért viszonylag nehéz felülmúlni. Szerencsére nem is kell!

⁴⁵ PassPlex: <http://www.passplex.com/>

⁴⁶ Board game: <http://tinyurl.com/6ypkwyv>

48 Milyen vetélkedőt lehet online készíteni?

Mostanában egyre többet keresek olyan alkalmazásokat, amelyek segítségével személyre szabható tartalmakat lehet létrehozni. Azt szeretném - bár nagyon hasznos és remekül előkészített 'konzerv' tananyagok találhatóak az interneten - hogy teljesen az én igényeim szerint alakuljon a tartalom. Ez egyébként nemsokára nagyon határozott igényként fog (szerintem) többekben is megfogalmazódni, és továbbképzéseken is azt tapasztaltam, hogy nagyon nagy sikere van az olyan eszközöknek, amelyek csak egy keretet adnak, de a tartalmat mi termelhetjük hozzá. A lapozás után a **Super teacher tools** nevű oldal **Jeopardy** nevű játékát tanulhatjuk meg saját képünkre formálni ([IDE KATTINTVA](#)⁴⁷ található a weboldal). Nagyon sokszor játszottunk már vele, minden tantárgynál kiválóan működik! Egyetlen nehézség, hogy az ékezetes betűket nem ismeri fel az oldal.

49 Milyen online alkalmazással tudok még izgalmas prezentációkat készíteni?

Megoldás: Voicethread. A **Voicethread** ([ITT TALÁLHATÓ](#)⁴⁸) segítségével prezentációkat készíthetünk, és a képekhez hangot is adhatunk (mármint saját hangot). Ez önmagában nem újság, mivel ezt a Powerpoint is tudja, ráadásul nem kell online eszközzel vesződni. Különlegessé teszi azonban, hogy vizuálisan nagyon hozzáférhetővé teszi az audió kommenteket az oldal, vagyis lehetőség nyílik valódi együttműködésre. Hátránya (volt), hogy egy idő után az ember a fizetős funkciók falába ütközik (pl. hangos kommenteket egy idő után nem engedett, vagy csak bizonyos számú prezentációt lehetett az ingyenes regisztrációval létrehozni). Szóval egy idő után nem feltétlenül a legkellemesebb, de nagyon profi és nagyon könnyű az oldallal dolgozni.

⁴⁷ Jeopardy: <http://tinyurl.com/d3wlf8>

⁴⁸ Voicethread: <http://voicethread.com/>

50 Rövid, kreatív feladatot keresek órák elejére. Hol találok?

Megoldás: **ThreeWords**. A **threewords.me** ([ITT VAN](http://threewords.me/)⁴⁹) oldal egyszerű, mint a faék, három szóban jellemezhetünk valamit, bármi is legyen az. Az eredeti elképzelés szerint barátainkról írhatjuk így meg a véleményünket akár név nélkül is, de mivel valóban bármi lehet az, amiről írunk, a lehetőségek határtalanok.

Használhatjuk például arra, hogy egy versről vagy képről írják meg a benyomásaikat. Építhetünk rá egyfajta önismereti játékot is az osztály számára, ha egymásról írnak, végezetül a tanárértékelésnek, visszajelzésnek is lehet gyors és hatékony, legfőképp pedig látványos eszköze.

51 Hogyan tudok képfájlként, vagy PDF dokumentumként elmentett szövegekbe belenyúlni?

Rendkívül hasznos oldalra bukkantam a minap. Éppen egy beszkenelt képet tartottam a kezemben, és kárhoztattam a világot azért, mert azon a gépen, ahol dolgoztam éppen, nem volt szövegfelismerő szoftver. A helyzet ugye az, hogy találunk egy érdekes cikket, azt (pl. Google Books) oldalon kinyomtatjuk, de szeretnénk a szövegbe belenyúlni, de nem lehet, ha például képfájlként nyomtattuk ki. Vannak olyan szoftverek, amelyek a szkennelt képben felismerik a szöveget és sima, szerkeszthető szöveggé alakítják, de most mindehhez nem kell más, mint internetkapcsolat. Az oldal neve **OCR Free**

⁴⁹ Three words: <http://threewords.me/>

([IDE KATTINTVA](#)⁵⁰ található), és egyszerűen fel kell töltenünk a képfájlt (max 2MB lehet!), majd várunk egy picit, és a program kiköpi a szerkeszthető szöveget. Nem rossz!

52 Milyen típusú tanár vagyok? Milyen feladatok 'állnak jól' nekem?

A **British Council** készített egy nagyon érdekes rövid kvízt (sajnos angolul), amely megmondja nekünk, hogy milyen típusú tanár is vagyunk. Inkább majom (aki sokat mozog és mozgatja a gyerekeket, vagy talán papagáj, akik állandóan beszélgeti őket. Emellett létezik még az elefánt, aki imádja a logikát, a rendszert, a delfin, aki megoszt, beszélget kollégákkal és nagyon érzi az egyes diák erősségeit, gyengéit. Végül pedig ejtsünk szót a bálnáról (aki imádja a zenét használni minden formában), a sasról, aki életét adja egy jól sikerült vizuális bemutatóért, és órákat szöszöl egy interaktív táblás anyagon - csak hogy az szebb legyen), valamint a természetközeli méhecskéről, aki - ha csak teheti - a természetbe viszi a diákokat, vagy éppen a medvérről, aki remekül reflektál - önreflektál. Ha nem ismertük fel magunkat pusztán a leírások alapján, [IDE KATTINTVA](#)⁵¹ gyorsan elvégezhetjük a tesztet, és a végén még feladattípusokat is ajánlanak nekünk.

53 Haladó szókincset tanulnék / tanítanék angolul. Hol találok hozzá érdekes anyagot?

A **Wordstash** ([IDE KATTINTVA](#)⁵² található) nevű oldal kifejezetten haladó nyelvtanulóknak szól. Ahogy az oldalon írják - 50% szókért, 50% teszt, 100% cool! És tényleg, szépen néz ki, rengeteg szó található az oldalon - főleg SAT, GRE és hasonló vizsgákra készüléskor hasznos igazából - sokszor kiejtéssel is. Arra azonban fel kell

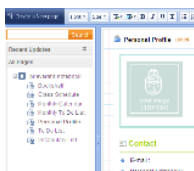
⁵⁰ Free OCR: <http://www.free-ocr.com/>

⁵¹ Milyen tanár vagy? <http://tinyurl.com/6xee3lq>

⁵² Wordstash: <http://www.wordstash.com/>

készülnünk, hogy a szavak nehezek, nem tudom, hogy a magyar közoktatásban hol lehetne jelenleg használni. Mindenesetre ha van olyan diákunk (mint például nekem), aki szeretne az USA-ban tanulni, és készülné SAT, TOEFL vonalra, annak bátran ajánlhatjuk.

54 Hogyan tudunk rendet vágni életünkben?

A **Springnote** ([ITT TALÁLHATÓ](http://springnote.com/)⁵³) talán nem teljesen új, ámde rendkívül érdekes és hasznos alkalmazás tud lenni. A Springnote segítségével saját komplex jegyzetfüzetünket állíthatjuk össze. Sokan használják (használjuk) a különböző online alkalmazásokat arra, hogy picit rendben tartsák az életüket - mármint tennivalók, feladatok tekintetében. Létezik Google docs, a Microsoft Docs.com oldala, vagy éppen az online office alkalmazások, ezekben pedig találunk

határidőnaplót, emlékeztetőt és még sok-sok mindent. A Springnote-nak mégis lehet helye piacon, mivel itt teljesen komplett iskolai csomagot tudunk magunknak létrehozni - órarendtől az órai jegyzetekig, valamint a szöszedetekig. Ha megvalósul az, ami márpedig meg fog valósulni - ti. hogy elég lesz egy számítógéppel a táskában iskolába menni, akkor egy ilyen jegyzetfüzet (ami tulajdonképpen egy privát wiki) nagyon hasznos lehet - addig pedig, amíg a tankönyvek helyett kötelező laptop nincs nálunk, ismerkedjünk az oldallal, és barátkozzunk a gondolattal!

⁵³ Springnote: <http://springnote.com/>

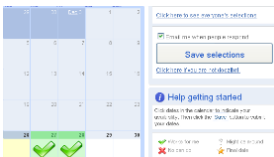
55 Hogyan tudok közösségi munkafelületet létrehozni, ha nincs interaktív tábla a teremben, ahol dolgozom?

A **Scribblar** ([ITT TALÁLHATÓ](http://www.scribblar.com/)⁵⁴) izgalmas közös munkafelület. A regisztráció után szobákat nyithatunk. Egy-egy szoba valójában egyfajta virtuális tábla, amire írhatunk, rajzolhatunk a megszokott eszközökkel. Különleges, hogy egyenleteket is felírhatunk (ezeket az elterjedt [LaTeX](http://www.latex-project.org/) kódolással kell beírunk) és készíthetünk képernyőképeket oldalakról is.

Az oldal igazi erőssége az együttműködés, meghívhatunk ugyanis másokat is az oldalunkra. Beállíthatjuk, hogy ezek a vendégek csak lássak mindazt, ami a mi táblánkon történik vagy maguk is aktívan alakítsák azt (moderátorok legyenek). Ehhez még regisztrálniuk sem kell, elegendő, ha megadják a felhasználónevüket. A közös munkát az oldalon található chat teszi teljessé.

56 Hogy tudok időpontot egyeztetni a diákjaimmal, esetleg a kollégákkal anélkül, hogy 40 e-mailt küldözzessünk körbe?

A **Which date works?** ([IDE KATTINTVA](http://whichdateworks.com/)⁵⁵ található) nem egyedülálló alkalmazás, mégis hasznos és még érdekes is lehet. A lényege, hogy egy közösen szerkeszthető felületen egyeztethetünk időpontot többekkel. Nem kell mást tennünk, mint bejelölni a számunkra kedves időpontokat, majd a naptárt elküldeni másoknak is. A

⁵⁴ Scribblar: <http://www.scribblar.com/>

⁵⁵ Which date works?: <http://whichdateworks.com/>

'mások' majd e-mailben megkapják a felkérést, hogy jelöljék be ők is a nekik jó időpontokat. Mi, a kezdeményezők, felmehetünk, és minden időpontnál egy számot találunk majd, amely azt jelzi, hogy éppen az az időpont hány embernek jó. Végül kijelölhetjük a mindenki számára megfelelő napot, vagy órát, és elküldhetjük mindenkinek.

57 Szeretnék visszajelző rendszert (szavazórendszert) használni az órán, de nincs a nyelviskolának ilyenje. Mit tehetek?

Megoldás: **Mouse Mischief**. Ha szeretnék a Powerpoint lehetőségeit kihasználni - ha már úgyis ott van a gépünkön - érdemes a **Mouse Mischief** nevű kicsi kiegészítőt letölteni hozzá ([IDE KATTINTVA](#)⁵⁶ lehet ezt megtenni), amely segítségével szavazórendszerré alakíthatjuk a Powerpoint prezentációunkat. Mindehhez nincs szükségünk semmire, csupán néhány egérre (amelyek vagy USB portokon, vagy drót nélkül csatlakoznak a számítógépünkhöz). [IDE KATTINTVA](#) egy videóban is bemutatjuk a Mouse Mischief alkalmazását - kicsiknél zseniálisan működik, de én felnőttekkel ugyanúgy is tudom használni. (Megj.: a Mouse Mischief használatához Office 2007 vagy 2010 szükséges!)

58 Gyorsan szeretnék egy órai projektnek, vagy akár egy csoportnak külön weboldalt csinálni. Megtehetem ezt komoly anyagi befektetés nélkül?

A Wix weblapszerkesztővel ([ERRE TALÁLHATÓ](#)⁵⁷) látványos weblapokat készíthetünk pár pillanat alatt. Választhatunk

⁵⁶ Mouse Mischief: <http://tinyurl.com/66rvhja>

⁵⁷ Wix: <http://www.wix.com/>

egy meglévő sémát (van vagy száz) és azt módosíthatjuk, vagy nekikezddhetünk egy üres lapról is. Az oldalra képeket, szövegeket, videókat pakolhatunk fel, majd ezeket mindenféle animációkkal, viselkedésekkel láthatjuk el.

Egészen komoly oldalakat is összehozhatunk, ráadásul még jól is néznek ki. Létrehoztunk egy fiktív együttest, a neve *Scleronomous* ([RÉSZLETEK ITT](#)), most elkészült az új album honlapja, bárki megtekintheti [IDE KATTINTVA](#).

59 Szeretnék a kedvenc oldalaim friss anyagairól folyamatosan értesülni – sajnos csak az e-mailemet nézem naponta. Van megoldás?

A webkettő egyik nagy találmánya az RSS, az igazán egyszerű hírszolgálat. Az RSS technika segítségével egy oldal legújabb írásait gyűjthetjük egybe. Az RSS olvasásához élő könyvjelzőkre, hírolvasókra, személyre szabott nyitólapokra vagy hasonlókra volt szükség.

legalábbis eddig. Aki fázik mindezekről és még mindig az e-mailben bízik a legjobban, használhatja a **Feedmyinbox** szolgáltatást ([ITT TALÁLHATÓ](#)⁵⁸). Nem kell mást tennünk, csak beírni az RSS címét és az e-mail címünket és máris a postaládánkba kapjuk az adott oldal frissítéseit.

⁵⁸ Feed my inbox: <http://www.feedmyinbox.com/>

60 Szeretnék üzleti nyelvórán picit érdekesebb ábrákkal készülni – kínos, hogy nem vagyok ebben profi!

Az **Online Chart Tool** ([ITT TALÁLHATÓ](http://www.onlinecharttool.com/)⁵⁹) egy nagyon aranyos, egyértelmű, már kisebbeknél is használható alkalmazás, amely segítségével pillanatok alatt készíthetjük el bármilyen adathalmaz vizualizációját (ha van ilyen szó). Nem kell mást tennünk, mint begépelni az adatokat, kiválasztani az ábra típusát, majd letölteni az elkészült, igényes diagramot. Természetesen sok-sok típusú ábra közül választhatunk, az egyszerűsége mellett az eredmény profi kinézete a legnagyobb érv az Online Chart Tool használata mellett. Természetesen a szellemi munkát nem lehet megspórolni vele, azaz azt ki kell találni, hogy az adatokat hogyan és hová kell bevinni!

61 Lehet ízléses brossúrákat készíteni ingyenes online alkalmazásokkal?

A **My Brochure Maker** oldalán ([ITT LÁTOGATHATÓ MEG](http://www.mybrochuremaker.com/)⁶⁰) elkészíthetjük - sablonok alapján - saját brossúránkat. Sok template közül választhatunk, csinálhatunk egészségügyi, vagy éppen informatikával kapcsolatos brossúrát - ezen belül is természetesen választhatjuk a 3, vagy a 4 oldalas változatot. Azért nagyon profi az oldal, mert profi. Úgy értem, hogy profi, azaz pénzért is árul brossúrákat, ezért hát az ingyenes verzió is helyenként megdöbbentően igényes. Nincs más dolgunk, mint kitölteni e szövegdobozokat - szöveggel, valamint a képek helyét - képekkel, és már nyomtathatjuk is, illetve elmenthetjük a nagyon profi brossúrákat!

⁵⁹ Online chart tool: <http://www.onlinecharttool.com/>

⁶⁰ My brochure maker: <http://www.mybrochuremaker.com/>

62 Nem nagyon csináltam még prezentációkat, és zavar a sok lehetőség a Powerpoint-ban. Nincs valami egyszerűbb?

A **Prezentit** ([IDE KATTINTVA](http://prezentit.com/)⁶¹ érhető el) elsősorban gyerekeknek szól, illetve olyanoknak, akik még nem nagyon készítettek prezentációkat, vagy vágnak az egyszerű, letisztult alkalmazásokra. A jó a Prezentit-ben az pontosan, hogy nincs túlbonyolítva. Képet, szöveget lehet háttér elé helyezni, ezt template-ek mentén, vagy éppen saját személyre szabott diáinkban. Nem lehet semmit elrontani, a végeredmény pedig mégis látványos és vállalható. Az oldalt egyébként egy amerikai gyűjteményben találtam, ahol már alsóban használható webkettes alkalmazásokat szedtek össze gyakorló tanárok - szóval lehet, hogy tényleg működik még teljesen kezdőknél is!

63 Unom, hogy mindenhol meg kell adnom az e-mail címemet, aztán kapom a leveleket. Nincs olyan, hogy 'eldobható' e-mail cím?

Biztosan sokan bosszankodtak már e sorok íróján kívül is azon, hogy be kell regisztrálni mindenhová, és ezt e-mail címmel kell megtenni. A Gmail például már elég jól véd a levélszemét ellen, és mégis ... néha van úgy az ember, hogy nem szeretné megadni a valós címét. A gond ott van, hogy új címet csinálni, azt karbantartani egy-egy ideiglenes regisztráció kedvéért nagy macera. Erre a problémára kínál megoldást a **Filzmail** ([ITT KÍNÁLJA A MEGOLDÁST](http://www.filzmail.com/)⁶²!), ahol 24 órán keresztül regisztráció nélkül tudunk címeket generálni. Jól jöhet órán is, ha mondjuk nincs minden diáknak web alapú e-mail címe, és azt

⁶¹ Prezentit: <http://prezentit.com/>

⁶² Filzmail: <http://www.filzmail.com/>

szeretnénk, hogy ne 30 perc legyen az órából az, amíg regisztrálnak egy weboldalra. A 24 óra leteltével aztán a cím megszűnik. Szintén hasonló szolgáltatást kínál a **TempInbox** ([IDE KATTINTVA](#)⁶³ található).

64 Szeretnék újszerű prezentációs eszközöket is használni. Valami olyat, amit még nem láttak a diákok, de mégis hasznos, hasznosítható az órán – nem csak szép!

A **Museum Box** oldalon ([ITT TALÁLHATÓ](#)⁶⁴) virtuális kiállításokat rendezhetünk be. Kapunk egy dobozt (ennek lehet 1-8 rekesze és 1-3 szintje), aminek a rekeszeibe kockákat helyezhetünk, egy-egy kocka hat oldalára helyezhetünk képeket, hangokat, videót, szöveget, fájlokat, linkeket.

Az oldal kifejezetten oktatási célra készült, regisztrálhatjuk az iskolánkat, ebben az esetben a diákjaink munkáit magunk láthatjuk, ellenőrizhetjük és hagyhatjuk jóvá. Az oldal tulajdonosai láthatólag kényesek a szerzői jogokra, ezért érdemes erre odafigyelni.

65 Lassan gépelek – meg lehet tanulni (vagy csak gyakorolni) online is – netán játékosan is, hogy ne unatkozzam?

Sok kortársammal együtt nagy-nagy fájdalmam, hogy (akármennyit is foglalkozom számítógépekkel) valahogy nem sikerült megtanulnom vakon, 10 ujjal gépelni. És ez nagy baj. Nem csak azért, mert 'menő' az, aki vakon gépel, hanem leginkább azért, mert az én esetemben a gépeléssel töltött idő igencsak fontos és sokat számít. Lehet, hogy éppen ezért van az, hogy akárhol egy gépelni

⁶³ TempInbox: www.tempinbox.com

⁶⁴ Museumbox: <http://tinyurl.com/d4xhfw>

tanító játékot találok, arról rögtön írni támad kedvem. Az [IDE KATTINTVA](#)⁶⁵ található 'buborék' játékkal gyakorolhatjuk a hibátlan, gyors, álopszerű gépelést.

66 Lehet valahol aktuális kérdésekről érdekes vitatémákat találni?

Nagyon hasznos és számomra kedves oldalt használok mostanában, szeretném megosztani mindenkivel. A neve **Nationstates** ([ITT TALÁLHATÓ](#)⁶⁶) és segítségével saját államot hozhatunk létre. Először nevet kell adnunk az országnak, el kell döntenünk, hogy milyen elvek alapján építjük fel, majd egy kérdéssor következik, ami alapján besorolnak minket - pl. lehetünk liberális demokráciák, de fasiszta utópista állam is. Ezután naponta újabb kérdéseket kapunk, ezekre válaszolva hozhatunk rendelkezéseket, törvényeket az államunkban. Természetesen csatlakozhatunk a meglévő államok közösségeihez, van lehetőségünk 'világ'szinten is politizálni, más országokkal szövetséget kötni. Ha ezt nem is csináljuk, csak annyit, hogy az országot létrehozatjuk a gyerekekkel, és megvitatjuk azt, hogy milyen elvek alapján hozták létre saját országukat, már megérte. Ha utána néhányan szeretnének ezzel foglalkozni, és rendszeresen részt vesznek a **Nationstates** közösségének az életében ... annál jobb!

⁶⁵ Gépelés gyakorlás: <http://tinyurl.com/6y3rzrk>

⁶⁶ Nationstates: <http://nationstates.net/>

67 Szeretnék igényes diagramokkal még profibb óravázlatokat készíteni. Hol találok ilyen alkalmazást?

A weben bőven találhatunk ilyen-olyan diagramszerkesztőket, ezek sorába áll be a **Gliffy** ([IDE KATTINTVA](http://www.gliffy.com/)⁶⁷) is. Ami kiemeli a tömegből az a választható nagyszámú minta. Ezek a klasszikus vagy éppen a szoftverfejlesztéshez használatos diagramok nagyban megkönnyítik a munkát Segítségükkel nagyon gyorsan készíthetünk el látványos ábrákat.

Nem kell megijedni a regisztrációtól sem, a Gliffy azonnal ad nekünk egy 30 napos prémium elérést ingyen, ezután, ha nem fizetünk használhatjuk tovább az alapelérést, ennek egyetlen korlátja, hogy egyszerre csak 5 diagramunk lehet, ha újat akarunk, törölni kell egy régebbit.

68 Szeretnék nagy fájlokat küldeni, de nem szeretném e-mailben. Van megoldás?

Kellemetlen lehet, ha mások 100 MB-os anyagot próbálnak a postafiókunkba gyömöszölni. Többek között azért is (arról nem beszélve, hogy sok szolgáltató nem is engedi, hogy ilyen nagy fájlokat küldőzsessünk), mert a fogadó nem nagyon tud mit kezdeni vele, le kell töltenie. Erre a problémára ajánlunk több megoldást, magyart és nem magyart egyaránt. Érdemes lapozni!

Az első legyen a hazai megoldás):

⁶⁷ Gliffy: <http://www.gliffy.com/>

1. A **Toldacuccot** névre hallgató ([IDE KATTINTVA](#) található) oldalon 4, max. 500 MB méretű fájlt küldhetünk (ezt persze online tárolja, és azért ezt akárhová feltölteni is elég hosszú idő). Az ingyenes, regisztráció nélküli fájlküldés esetén összesen 3 napig tárolják a fájlt, szóval annyi idő alatt a másik oldalon le kell tölteni. Összesen 3 címet adhatunk meg, és visszaigazolást (ingyen) nem küld. A feltöltési sebesség is jóval alacsonyabb az ingyenes verzióban, de azért rendben van. Ahhoz képest, hogy ingyen, regisztráció nélkül tudunk dolgozni az oldalon, teljesen használható és korrekt a szolgáltatás.

2. **Dropbox** ([ITT TALÁLHATÓ](#)): nem is várunk tovább, ez a legjobb megoldás szerintünk, hiszen itt egy kis segédprogramot telepíthetünk gépünkre, és ez úgy jelenik meg, mint egy mappa a számítógépünkön. Vagyis pont úgy tudunk feltölteni és megosztani dokumentumokat, mintha a saját gépünkön, vagy gépek között megosztott hálózaton dolgoznánk. Ha nem telepítjük a segédprogramot, akkor dolgozhatunk online is rajta, mint sok egyéb hasonló szolgáltatással. Amiért szeretjük még, az az, hogy nem korlátozza a fájlok méretét. Nagyon kényelmes, nagyon egyszerű!

3-10. Nézzünk néhány egyéb hasznos, hasonló alkalmazást. Mi sokat használtuk a [Box.net](#) oldalt is, itt sajnos maximalizálva van a fájlok mérete (ha jól emlékszem 25 MB, ami nem kevés, de nagyobb fájlok küldésére már nem használható). A [YouSendIt](#) is hasonló, csakúgy mint a [DivShare](#), ahol ráadásul a Facebook azonosítónkkal is be tudunk jelentkezni, szóval a regisztrációval sem kell bajlódnunk (fontos, hogy a YouSendIt beépül az Outlook-ba). Kiegészítés: a DivShare inkább online tárhelynek jó. A teljesség igénye nélkül néhány további oldal: [Send This File](#), és - hogy írás is legyen a linkek között - [Transfer Big Files](#), de ne feledkezzünk el arról sem, hogy a Skype is kiválóan alkalmas arra, hogy **Skype** kapcsolatainknak küldözzessünk hatalmas fájlokat (esetleg egész estés filmeket), A [Senduit](#) egy linket ad, amely a feltöltött dokumentumra mutat, ezt kell elküldenünk másoknak (bizalmas iratokkal nem használnám ezt annyira talán). Végül álljon itt a [Wikisend](#) erre a funkcióra. Ajánlották még kollégáink a Mammutmail nevű oldalt ([IDE KATTINTVA](#) található).

69 Keresési találatokból lehet vicces videókat csinálni? Mintha láttam volna már ilyet. Hogyan csinálják?

Ennél egyszerűbb, mégis nagyszerűbb dolog kevés létezik a nap alatt - pedig az internet nem kicsi, mint tudjuk. Arról van szó, hogy kipróbáltuk a Google Search Stories Video Creator nevű nagyon egyszerűen használható alkalmazást. A folyamat a következő: [KATTINTSUNK IDE](#)⁶⁸ (de előbb érdemes a cikket végigolvasni!), gondoljuk át, hogy mire szeretnénk keresni (pl. 5-6 híres ember, egy történet kulcsszavai, esetleg állatok neve), ezeket egymás után írjuk be, majd válasszuk ki a jobb oldalon található legördülő menüből minden esetben, hogy mire szeretnénk keresni (lehet kép, blog, hírek stb. - minél több fajtát választunk itt, annál érdekesebb lesz a sztori). Amikor elkészültünk, válasszunk zenét aláfestésként, majd nézzük meg, hogy mit tettünk az előnézet funkció segítségével. Ha minden tetszik, akkor egyetlen kattintással fel is tölthetjük a YouTube-ra (akár YouTube, akár Gmail azonosítóval).

70 Morális dilemmák ... léteznek érdekesen feldolgozható formában?

Mostanában többször is használtam a **National Geographic** egy oldalát, ahol összesen 8 morális dilemmát találhatunk, rövid 2-3 perces filmekben kulturáltan feldolgozva (mindezt [ITT TALÁLTUK](#)⁶⁹). Elkészítették a Milgram kísérlet rövid bemutatását, ahol az volt az alanyok feladata, hogy egy szomszéd szobában kérdésekre válaszoló embert úgy tanítsanak, hogy ahányszor rosszul válaszol, egyre nagyobb áramütéssel büntessék. A poént nem lövöm

⁶⁸ Google kereső történetei: <http://www.youtube.com/searchstories>

⁶⁹ Dilemmák kisfilmekben: <http://tinyurl.com/6advmdl>

le, aki nem ismeri a kísérletet, érdemes megnézni). A többi dilemma is nagyon egyszerű, világos, és órán kiválóan használható - mondjuk középfok körül már.

71 Mi az a címkefelhő és hogyan használhatom az órán?

A címkefelhők rendkívül jól használhatóak a tanórán, erre igyekszünk egy példát adni ma. A tantárgy most angol (de bármi lehetne irodalomtól a biológiáig, tényleg). A használt eszköz a **Wordle** nevű felhőgyár (rövid leírását, illetve interaktív segítség a használatához [IDE KATTINTVA](#) található, az oldal maga [ITT TALÁLHATÓ](#)). És most jöjjön egy kb. 60 perces minta óravázlat.

Íme egy rövid, lehetséges óravázlat:

Célok: olvasás, kreatív gondolkodás fejlesztése, hírek értelmezése, íráskészség fejlesztése

Eszközök: szükség van számítógépekre, illetve élő internetkapcsolatra

Előkészületek: lehet úgy is csinálni, hogy semmi előkészület ne legyen, de lehet akár választani néhány aktuális újságcikket az óra előtt - ha szeretnénk jobban irányítani az órát (én ezt szoktam csinálni).

Óra folyamata:

1. Kérdezzük meg a diákokat, hogy milyen aktuális hírekről tudnak a világban (ha ez nehezen megy, esetleg keressünk néhány képet aktuális hírekről, emberekről, és vetítsük ki őket - felismerik-e kiről, miről van szó?). **(5 perc - képekkel lehet akár 10 perc is)**

2. Nyissuk ki a számítógépeket (két gyereknek elég 1 gép), és látogassunk el a Wordle oldalára. Itt mondjuk el a diákoknak, hogy címkefelhőket készítenek majd aktuális hírekből, a feladatuk az lesz, hogy a címkefelhő alapján találják ki, hogy miről szólhat a hír. Ha ez nehéznek tűnik, illusztráljuk előbb. Íme egy címkefelhő, amelyet egy, az izlandi vulkánkitörésről szóló BCC cikk alapján készítettem (a képre kattintva lehet a Wordle oldalán megnézni):

A cikk, amelyből a felhő készült, [IDE KATTINTVA](#) található.

Miután megnézték az általunk adott 'minta' címkefelhőt, párban először találják ki, hogy miről szólt a cikk (minél nagyobb betűvel jelenik meg valami, annál többször fordul elő a cikkben), majd próbálják meg 2-3 sorban írásban is összerakni a cikk tartalmát. Ezt hasonlítsuk össze csoportban, így talán sikerül illusztrálnunk, hogy a címkefelhővel milyen gyorsan tudunk tájékozódni bármiről. **(10 perc - írás nélkül)**

3. Ezután adjunk minden párnak egy-egy cikket, vagy tanulmányt, vagy bármit, amiről nekik kell címkefelhőt készíteniük. Erről írják meg a rövid összefoglalót. **(15 perc)**

4. Az írásukkal járjanak körbe a teremben, és mindenkinek számoljanak be arról, hogy az ő cikkük miről szólt **(25 perc)**

5. Az óra végén (amennyiben mi adtunk cikkeket) érdemes egy rövid kvízt készíteni a cikkek valós tartalmáról. A játék lényege itt ugye az, hogy magát a cikket NEM OLVASTÁK, csak a címkefelhőt, mégis megszerezték a lényegesebb információkat a témáról. **(15 perc)**

És hogy mindez miért nagyon érdekes? Szerintem több okból is:

1. a számítógép használat nem vezérelte az órát
2. nem volt szükség hatalmas előkészületekre
3. nem kellett bonyolult informatikai háttérrel bíbelődnünk
4. az óra célját hatékonyabban tudtam talán elérni számítógép használatával, mint számítógép nélkül

5. összesen 10-15 percet töltöttek a gyerekek a gép előtt, és az ennyi idő alatt készített input elég volt egy egész órára

72 Létezik más címkefelhő gyártó oldal is? Miben különbözik a Wordle-től?

A **Tagxedo** ([IDE KATTINTVA](http://www.tagxedo.com/)⁷⁰ található). A **Tagxedo** címkefelhőt készít nekünk, hasonlóan a **Wordle** nevű (általunk gyakrabban használt) alkalmazáshoz. A különbség az, hogy a címkefelhőt több alakban készíthetjük el - azaz nem csak hasznos és érdekes, hanem kifejezetten művészi lesz az eredmény. Ugyan címkefelhő készítésére már láttunk néhány példát, a Tagxedo (www.tagxedo.com) kicsit többet nyújt ezeknél.

Annyiban más ez mint Wordle (lásd: 70. ötlet), hogy itt a felhő alakját is mi választhatjuk ki, így jópofa, már-már művészi alkotásokat generálhatunk (például Abraham Lincoln alakú címkefelhőt mondjuk tőri vagy angol órára). Elméletileg saját formát is feltölthetünk, nekem majdnem sikerült egy Vuk alakú felhőt összehoznom. Angol nyelvű módszertani leírás is olvasható az oldalon: 101 Ways to Use Tagxedo - <http://bit.ly/101tagxedo>. A galériát is érdemes megcsodálni a fejlesztő által készített művekért. Itt pedig hírességek képmásaiból készült címkefelhők találhatók: <http://celebrity.tagxedo.com/>

(Megj: ezt az írást köszönjük Kalácska Nóra kollégánknak!)

⁷⁰ Tagxedo: <http://www.tagxedo.com/>

73 Weboldalak tartalmát ki lehet nyomtatni PDF formátumban?

PDFmyURL ([ITT TALÁLHATÓ](http://pdfmyurl.com)⁷¹) alkalmazás segítségével egyetlen dolgot tudunk tenni, azt viszont rendkívül egyszerűen: PDF-et készíthetünk bármilyen weboldalból. Nem kell mást tennünk mindehhez, csupán ellátogatni az oldalra, megadni a PDF-izálni kívánt oldal internetes címét, majd kattintani (türelmesen várni!) és végül elvinni az elkészült PDF-et. Kellemes PDF-izálást mindenkinek, eddig már közel 4.5 millió oldal PDF-izáltak a felhasználók ... abban csak reménykedni tudunk, hogy aztán ezeket nem nyomtatták ki mind.

74 Mi van akkor, ha mondjuk egy Word, vagy egy Popwerpoint dokumentumból szeretnék PDF-et csinálni?

A **PDF Converter** ([IDE KATTINTVA](http://www.freepdfconvert.com)⁷² érhető el) egyáltalán nem különleges, ám adott esetben annál hasznosabb szolgáltatást kínál. Feltölthetünk bármilyen dokumentumot, majd letölthetjük PDF formátumban. Ez lehet akár egy kép, egy Powerpoint prezentáció, vagy bármi egyéb. Kényelmessé teszi a szolgáltatást az, hogy nem kell regisztrálnunk, illetve megválaszthatjuk, hogy e-mailben csatolmányként küldjék el a PDF fájlt nekünk, vagy tárolják nekünk, és egyszerűen letölthessük (figyelem, a szerveren csak 24 óráig tárolják a fájlokat). Ha valakinek e gépén nincs meg a méregdrága Adobe suite, akkor a PDF Converter egyszerű, gyors, praktikus megoldás lehet.

⁷¹ PDFmyURL: <http://pdfmyurl.com>

⁷² PDF converter: <http://www.freepdfconvert.com>

Sok - online életünk során szerzett - fájló sebet gyógyíthat be a **Freecorder** nevű ingyenes szoftver ([IDE KATTINTVA](#) található). Videókat tölthetünk le egyetlen kattintással (sőt, a már lejátszott videókat is megjegyzi, és a megfelelő ikonra kattintva szintén letölthetjük őket akár később is). Igazából a program egy kis ikonsor formájában jelenik meg a böngészőnkben - létezik Internet Explorer és Mozilla változata is. Haszna sok van, például a már említett videó letöltés és 'history' funkció mellett szintén tudunk hangot felvenni a számítógépünkről, illetve konvertálgatni a videó fájlokat.

75 Honnan tudok sorozatokhoz feliratokat letölteni?

Sokan szeretnek sorozatokat nézni, főleg ha azzal is áltathatják magukat, hogy ez elsősorban nem szórakozás, hanem nyelvtanulás. Néha azonban nem egyszerű megérteni, amit a szereplők mondanak, ha gyorsan beszélnek, mi pedig lassan hallgatjuk. Megoldás lehet erre a feliratozott verzió, de online található filmekhez a feliratot azonban meg kell találni. Sok nyelven találhatunk letölthető feliratokat a **Subtitle Online** ([ITT TALÁLHATÓ](#)⁷³) oldalán. Nem kell mást tennünk, mint letölteni a pici felirat fájlt, ugyanabba a mappába elmenteni, mint ahol a filmünk található, egy megfelelő lejátszóval mindezt elindítani (javasoljuk a VLC Player-t), és tanulni, tanulni, tanulni. Ha valaki az egész folyamatot szeretné tanulmányozni - videók online felfedezésétől a letöltött, feliratozott offline nézéséig, annak ajánljuk a [TanárBlog IKT Akadémia](#) vonatkozó anyagát!

⁷³ <http://www.subtitleonline.com/>

76. Játékokkal, szimulációval szeretném a diákokkal feldolgozni a természeti katasztrófákat.

Videókkal bőven illusztrált, nagyon tanulságos, ugyanakkor igényesen kivitelezett játékra bukkantunk: az **Inside Disaster (Haiti)** - [IDE KATTINTVA](#)⁷⁴ található - játékában 3 szereplő közül választhatunk (túlélő, segélyszervezetnek dolgozó szociális munkás, illetve újságíró), és lépésről lépésre döntéseket kell hoznunk (pl. összedőlt a házad, elkezded-e megpróbálni kiásni a vagyontárgyaidat, vagy elmész segíteni másoknak).

Nagyon fiataloknak nem ajánljuk az **Inside Disaster**-t, eléggé mellbevágó videó részletek, mondatok hangzanak el (ezért is idézőjelben írtuk a játékot). Mivel a koncepció világos, a feladatok egyértelműek, és nagyon igényesen kivitelezettek (a helyszínen készült videókkal illusztráltak mindent), nem kell magyarázgatással tölteni az időt, hanem lehet virtuálisan botorkálni a romok között.

77. Hogyan használhatom a keresőket újszerűen az órákon?

Ritkán szoktunk feltétlenül lelkesedni egy-egy új alkalmazásért, de a **Qwiki** (ejtsd: *kviki*) kivívta rajongásunkat, pedig még csak béta állapotban sincs ([IDE KATTINTVA](#)⁷⁵ található az oldal). Nyelvtanárként különösen tetszik az ötlet, amely a keresőknek kíván versenytársa lenni. Az oldal fejlesztői úgy definiálják, hogy a Qwiki *információ élményt* nyújt. Ez nagyjából annyit tesz, hogy egy a keresett szó, vagy kifejezés találatait vizuálisan

⁷⁴ <http://bit.ly/bQUzhd>

⁷⁵ <http://www.qwiki.com>

jeleníti meg, miközben a vonatkozó szöveget hangosan felolvassa nekünk (természetesen a szöveget olvashatjuk is, illetve a képeket bármikor külön-külön is megnézhetjük)

78. Tudunk közösen képeket festeni az interaktív táblán?

Ma a 'Művészet' témakörbe kezdünk bele az egyik angolos csoportommal. Nagyon sokat gondolkoztam, vajon hogyan is lehetne bevezetni az órát, valami viccessel kezdeni, ami azért szól is valamiről, beszélnek is róla, és szervesen kapcsolódik az anyaghoz. Gondolkodás közben kedvenc weboldalaimat lapozgattam, mikor is beleakadtam az **NCS-Tech** oldalán **JacksonPollock** játékába ([ITT TALÁLHATÓ](http://www.jacksonpollock.org/)⁷⁶), ahol gyakorlatilag egy üres vásznat kapunk, amelyet tele lehet festeni! Ha felvesszük a 'tollat', akkor új színt kapunk, minél lassabban rajzolunk, annál vastagabb lesz a vonal. Felosztottam a vásznat kb. 4 részre, kijött 1-1 gyerek, és a részt 30 mp alatt telerajzolta. Ezután az elkészült festménynek párban címet kellett adni, és elmondani, hogy miért pont azt a címet adták. 10 percig tartott, de tarhatott volna 25-ig is! Ezt követően arról alakult ki vita, hogy vajon műalkotást hoztunk-e létre. És igazi vita volt, B1+ szintű nyelvtudással.

⁷⁶ <http://www.jacksonpollock.org/>

79. Hol találok sok példamondatot nyelvórához?

A **Phras.in** oldalon ([ITT TALÁLHATÓ](http://phras.in/)⁷⁷) angol nyelvhelyesség tanulható és tanítható. A fantasztikusan kreatív alkalmazás segítségével két-két szót írhatunk be a megadott helyekre, aztán tobzódhatunk a példamondatokban. Sajnos többet erről írni nem nagyon lehet, mert ennyire egyszerű a dolog, de kipróbálni nyelvtanárként, vagy éppen nyelvtanulóként feltétlenül érdemes.

80. Időgép YouTube videókból? Igen!

A minap gyerekekkel beszélgetve éppen az AIDS került szóba, illetve az, hogy mennyire is félnek tőle mondjuk a mai tinédzserek. Az egyik 16 éves tanítványomnak sikerült egyetlen mondatban összefoglalnia a csoport vélekedését: **Az AIDS az olyan retró**. Igen, ez a kilencvenes évek, nekik az már retro. Ez akkor jutott eszembe, amikor a **YouTube Time Machine**-ba botlottam ([IDE KATTINTVA](http://yttm.tv/)⁷⁸ botlottam bele). Az oldal egyszerű ötleten alapul, ám mégis nagyon érdekesnek bizonyul: évek szerint kereshetünk YouTube videók között - azaz pl. kiválaszthatjuk 1991-et, és megnézhetjük az abban az évben készült videókat, ráadásul tematikusan rendezve (pl. zene, sport, reklámok, filmelőzetesek stb). Angolórán YouTube időkapszulát lehet belőle remekül csinálni, vagy pl. összefoglalót az adott évben megjelent filmekből.

⁷⁷ <http://phras.in/>

⁷⁸ <http://yttm.tv/>

81. Hogyan tudok weboldalakra jegyzetelni, írni (interaktív táblás szoftver nélkül!)?

A **Mark.io** ([ITT TALÁLHATÓ](#)⁷⁹) segítségével minden weboldalt összefirkálhatunk. Különösen jól jöhet prezentációk tartásakor, amikor pl. egy weboldal funkcióit kell bemutatnunk, vagy amikor egy képről szeretnénk esetleg beszélni, de nincs kéznél interaktív tábla. Nem kell semmit letöltenünk a gépünkre, egyszerűen egy linket kell a kedvencek mappába tenni, és már meg is vagyunk. Természetesen mindez így elsőre nem biztos, hogy világos, ezért is készítettünk [egy rövid videót](#)⁸⁰, amely lépésről lépésre elmagyarázza a **Mark.io** használatát.

82. Mi lehet a gondolattérképek jövője?

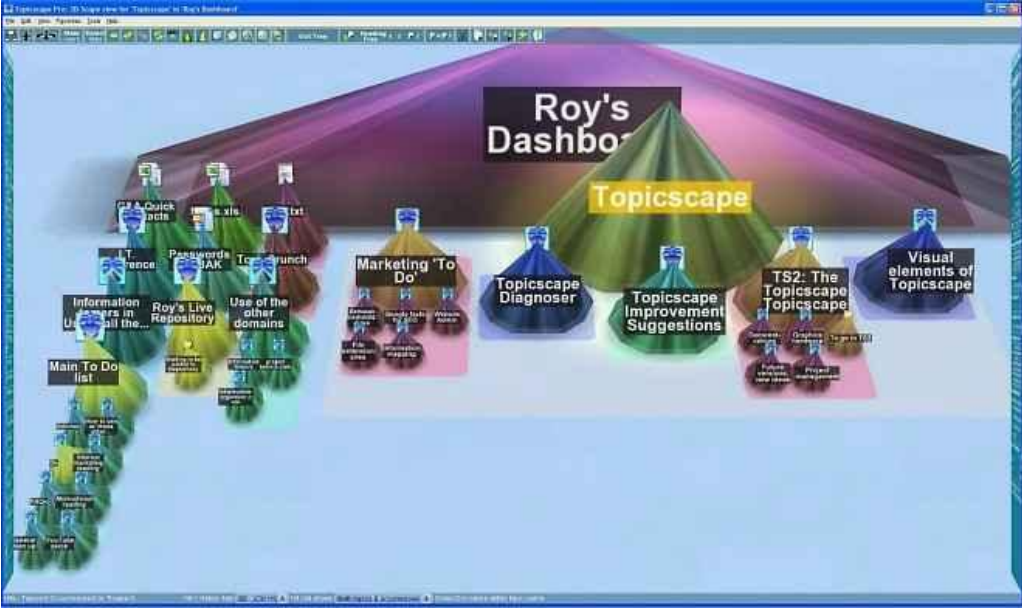
A gondolattérképek nagyon fontos eszközök lehetnek, elsődlegesen a speciális nevelési igényű gyerekek számára, de bárki másnak is, hiszen segít abban, hogy jól átláthatóan, könnyen megjegyezhetően rendezzük az információkat.

A **Topicscape** program ([ITT TALÁLHATÓ](#)) egy lépéssel tovább megy az ilyen alkalmazások megszokott képességein, térképeinket ugyanis 3 dimenzióban készíthetjük el és nézhetjük meg. Természetesen azért vannak kötöttségek. Az egyes

⁷⁹ <http://markup.io/>

⁸⁰ <http://bit.ly/fUpQmE>

csomópontok kúpok, hierarchiájukat a nagyságuk is jelzi. A program ugyan fizetős, de a diákok számára készített változat ingyenes. Talán érdemes egy próbát tenni vele. Így néz ki egy térkép a **Topicscape**-ben:

83. Zenével tanítani webkettesen hogyan lehet (azon felül, hogy YouTube videókat játszunk le az órán)?

A **Lyrics Training** oldalán ([IDE KATTINTVA](http://bit.ly/bBHllY)⁸¹ található) egy nagyon hasznos, vicces és érdekes lehetőséggel gazdagodhat minden nyelvtanár eszköztára. Én magam nem nagyon szoktam dalokkal tanítani (kínos ...), mert nagyon nehezen találok olyan dalt, amit mindenki szívesen meghallgat, pláne megtanul. Ez az oldal azonban nagyon érdekesnek tűnik, mert nem csak a számok szövegét adja meg, de ki is javít azonnal. Összesen három szinten játszhatunk, minél magasabb a szint, annál több szó van kihagyva a szövegből. Külön vicces, hogy ha nem jól írunk be egy szót, akkor megáll a videó, és addig nem megy tovább, amíg jól be nem írjuk. És mindezt kifejezetten érdekes környezetben, esztétikus külsővel. Ja, és nem csak angolul vannak számok, hanem kb. 10 másik nyelven is.

84. Panorámaképeket hogyan lehet még használni?

Nagy rajongói vagyunk a panoráma képeknek, és nagy-nagy előszeretettel használjuk őket az órán. Igazából az totális kedvenc jelenleg a **360cities** ([IDE KATTINTVA](http://www.360cities.net/)⁸² érhető el), ezt akár emberek leírásának tanítására, akár az 'utazás' témakörben remekül felhasználhatjuk nyelvórán (arról, hogy földrajzórán hogyan lehet használni, most nem emlékeznénk meg külön!). Most viszont itt a **VISTAZOO**⁸³, amely szinte ugyanazt tudja ... csak egy Google map-re töltve. Akár csak saját szórakoztatásunkra is érdemes nézegetni, vagy akár itt a TanárBlogon kommentekben ötleteket adni!

⁸¹ <http://bit.ly/bBHllY>

⁸² <http://www.360cities.net/>

⁸³ <http://bit.ly/IF8cq>

85. Meztelen a gép, amin dolgozom. Mit tehetek?

Na persze nem azt akartam a címmel írni, hogy teljesen csupasz a gép, pusztán arra céloztam, hogy előfordulhat, hogy nincs olyan szoftver a gépen, amellyel dolgozni szeretnénk, teszem azt Skype, vagy éppen MSN telepítve, nekünk mégis nagyon fontos lenne, hogy gyorsan videókonferenciát tarthassunk. Nos, nem kell mást tennünk most már, mint ellátogatni a [BoostCam](http://www.boostcam.com/)⁸⁴ oldalára, ott kattintani a 'Start chat now' gombra, és engedni, hogy az oldal rákapaszkodjon a webkameránkra (ez fontos: webkamera azért szükséges hozzá!!). Miután kikötöttünk a chat szobában, ott találunk egy linket. Ezt a linket kell ismerősünknek elküldeni, aki ugyanazt a folyamatot végigjárva velünk videó-csetelhet amíg csak jólesik.

86. Létezik virtuális oktatási környezet magyarul is?

Mindig boldogság számunkra, ha magyar fejlesztésekről számolhatunk be. Így van most is, amikor a **Visuland** névre keresztelt ([IDE KATTINTVA](http://www.visuland.com/)⁸⁵ elérhető) új virtuális világról adhatunk hírt. Tulajdonképpen a Second Life ihlette, ám attól mégis jelentősen eltérő oldalról van szó. Először is regisztrálnunk kell, majd egy kis kiegészítőt telepítenünk a böngészőbe (1 perc). Ezután beléphetünk a különböző szobákba, amelyek nem is szobák

⁸⁴ <http://www.boostcam.com/>

⁸⁵ <http://visuland.com/>

valójában, hanem a tengerparttól kezdve a konferenciateremig, a hétköznapiól az egzotikusig bármilyen helyek, terek lehetnek. A TanárBlog személyesen is felvette a fejlesztőkkel a kapcsolatot, akik arról számoltak be, hogy nemsokára több kifejezetten oktatási céllal készülő modult is készítenek az oldalhoz. A lapozás után néhány érdekesség, amiről jó tudni az oldallal kapcsolatban!

Az oldalon tudunk közösen élő közvetítéseket nézni, előadásokat tartani, videókat beilleszteni pl. YouTube-ról, szó van róla, hogy egyes csoportokon belül tudunk majd csoportmunkát is szervezni, azaz pl. egy 12 fős csoportot könnyedén 3 négyfős csoportba lehet szervezni. Rengeteg apróság van még, ami érdekessé teheti az oldalt a távoktatásban dolgozók (gondolkozók) számára, pl. a 'tévéfej', amikor nem az avatarunk jelenik meg, hanem a webkamerára kapcsolódva a saját fejünk, egy tévébe applikálva. Nagyon vicces, ugyanakkor rendkívül hasznos is, hiszen ténylegesen annak a fejét látjuk, akivel beszélünk, így sokkal személyesebbé válik a közös munka.

Természetesen sorolhatnánk még a fícsöröket sokáig, nekem az egyik kedvencem az, hogy a hang egyre kevésbé hallatszik, ahogy távolodunk egy felhasználótól, azaz lehet pl. suttogva kettesben beszélgetni, ezt csak az fogja hallani, aki 'hallótávon' belül van. Az órák intimitása ugyanakkor elveszhet, mivel a tanár - ha akar - mindent láthat és hallhat ... na de tovább nem is részletezem, feltétlenül ajánlom a Visuland-ot (legalább rövid megtekintésre).

87. Valóban létezik olyan alkalmazás, amely segítségével gyorsan tudok cikkekből feladatlapokat készíteni?

A [Lessonwriter](http://bit.ly/42u5f9)⁸⁶ több, mint jó: hasznos! Az oldal lényege annyi, hogy egy általunk kiválasztott (angol nyelvű) szövegből feladatlapokat gyárt. Nem kell mást tennünk,

⁸⁶ <http://bit.ly/42u5f9>

mint kimásolni a szöveget, bemásolni a megadott mezőbe, kettőt kattintani, és már készen is vagyunk. A Lessonwriter kiszedi a fontosabb szavakat, feladatokat készít hozzá, esztétikusan elrendezi, mi pedig kinyomtathatjuk. Természetesen nem minden működik automatikusan, ezért például feltehetünk kérdéseket, és ezeket beilleszthetjük a feladatlapba.

Szintén érdekesség, hogy a szövegben szereplő szavakhoz azonnal kapunk magyarázatot, jelentést, illetve kiválaszthatjuk, hogy a szólistából mely szavakkal szeretnénk dolgozni.

Kiejtést is taníthatunk a [Lessonwriter](#) oldalával, de itt a szövegben lévő szavakból választhatunk hangokat, és azokra kaphatunk további példákat. Mindez természetesen nem az oldal teljes kínálata, rengeteg apróság, kiegészítés, további segítség található még, amellyel még színesebbé tehetjük a feladatlapunkat (és a tanórákat).

88. Hogyan tudunk egyetlen perc alatt közös munkafelületet létrehozni?

szerkesztés.

A TitanPad ([ITT TALÁLHATÓ](#)⁸⁷) egy a sok közös dokumentumszerkesztő/jegyzetelő alkalmazások közül. Nagy előnye, hogy semmiféle regisztráció nem szükséges a használatához. elegendő egy linket elküldenünk azoknak, akikkel dolgozni akarunk és már mehet is a közös dokumentum

⁸⁷ <http://titanpad.com/>

Minden szerző külön szintet kap, így könnyű megállapítani, mi kinek a munkája volt. Az egyes változatokat végigkövethetjük, sőt egy idővonalon azt is megtekinthetjük, hogy miként is alakult a dokumentum az idők során. Lehetőségünk van természetesen mindenféle jól használható formátumban le is tölteni az elkészült szöveget.

Ne számítsunk semmi nagy dologra, nemhogy képeket, de még linket sem tudunk a szövegbe beilleszteni, de nem is erre való ez az alkalmazás, hanem a gyors és egyszerű közös munkára.

89. Tudunk bármihez saját magunk flash reklámcsíkot készíteni?

Nem elképzelhetetlen helyzet: az iskola (vagy egy osztály) készít pl. egy blogot, amit szeretne a világgal tudatni, minél több embernek

bemutatni. Találnak is egy kedves szolgáltatót, vagy weboldalt, aki hajlandó lenne mondjuk az üres banner helyeken futtatni egy reklámot (nagy dolog!). Sajnos az iskola (kis, kezdő oldal stb.) nem tudja ezt igénybe venni, mivel a banner elkészítése több pénzbe kerül (meg honnan is szerezzenek valakit, aki ért hozzá), mint az egész projekt. Ilyen helyzetekre találták ki a [Flash Vortex](http://bit.ly/fdHKvf)⁸⁸ nevű oldalt, ahol beírva a bannerre szánt szöveget nem egész két perc alatt profi bannert készíthetünk magunknak, amelyet le is tölthetünk, majd odaadhatunk bárkinek. Természetesen a méretet is beállíthatjuk, azaz akár 4-5 különböző méretű reklámcsíkot is készíthetünk!

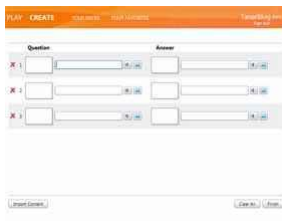
⁸⁸ <http://bit.ly/fdHKvf>

90. Tesztekhez válaszlapot is lehet online gyártani? Annyival szebben nézne ki, de nincs időm annyit 'szöszölni' vele!

A [Catpin Bubble Test Generator](http://bit.ly/u1gl8)⁸⁹ nagy áldás lehet (amint ezt nemrég volt alkalmam megtapasztalni). Az történt, hogy egy teszthez kellett gyártanom válaszlapot. Objektív teszt volt, de sokat kellett babrálni azzal, hogy normálisan nézzen ki. Namost, a hivatkozott oldalon mindezt kb. 3 perc alatt meg tudtam csinálni, különösebb szerkesztgetés nélkül. Az oldal használata megejtően egyszerű, de azért [IDE KATTINTVA](http://bit.ly/gwZRWO) megtekinthetünk egy rövid (angol nyelvű) videót.

91. Lehet hangos digitális kártyacsomagokat is készíteni?

A Microsoft rengeteg érdekes, hasznos, és nem utolsósorban ingyenes - kifejezetten az oktatást segítő - alkalmazást készített az elmúlt időben. Egyre több izgalmas dolog jön szembe, az egyik legkellemesebb meglepetés a [Flashcards](http://bit.ly/gwZRWO)⁹⁰ alkalmazás volt az Education Labs oldaláról. Akit a lényeg érdekel, az kattintson a Tovább gombra, ahol egy 3 perces videó bemutatót talál az oldal használatáról. Szóval, én magam nagy [Quizlet](http://bit.ly/gwZRWO) rajongó vagyok, már 3 éve használom, de zavart, hogy hang nincs a kártyákhoz. Ezt a Flashcards hozza, ráadásul mindent nagyon egyszerűen, értelmesen, felhasználóbarát módon. A kártyacsomagok ráadásul Silverlight-ban (ez a Flash-hez hasonló, látványos program) jelennek meg, azaz igen jól is néznek ki. Ennyit bevezetőül, lapozás után következzen a videó!

⁸⁹ <http://bit.ly/u1gl8>

⁹⁰ <http://bit.ly/gwZRWO>

92. Készíthetünk hanganyagot YouTube videókból?

YouTube mp3

A beszédes nevű **youtube-mp3.org** oldal ([ITT TALÁLHATÓ](#)⁹¹) azt adja, amit ígér: a **YouTube**-on fellelhető videók hangsávjából gyárt számunkra mp3 állományt. Semmi más dolgunk nincs, mint bemásolni a videó elérési útvonalát (pl:

<http://www.youtube.com/watch?v=VUefYaGzXJ8>), majd a *Convert Video* gombra kattintani.

Az elkészült mp3 fájlt letölthetjük, de egy linket is kapunk hozzá, amit e-mailben küldhetünk el vagy a blogunkba, digitális osztálytermünkbe rakhatunk.

Az oldalnak elsődlegesen a nyelvtanárok vehetik hasznát, hiszen az érdekes videók hanganyaga így lementhető, külön meghallgatható, sőt a diákok a zenelejátszójukon, telefonjukon is magukkal vihetik, hogy otthon hallgassák meg újra és újra.

93. Online szavazást hogyan tudunk készíteni anélkül, hogy mindenkinek hosszadalmas regisztrációval kellene töltenünk az időnket?

A [Flisti](#)⁹² oldalán nagyon egyszerűen (ráadásul regisztráció nélkül) készíthetünk online szavazást. A kérdésünket beírjuk, majd értelemszerűen a válaszokat, ennyi mindössze a tennivalónk. Ezután kapunk egy linket, amit megoszthatunk másokkal, de ha szeretnénk, a (*Share* gombra kattintva) saját weboldalunkra, blogunkba is beágyazhatjuk. Hogy néz ki mindez? Nos, a lapozás után megmutatjuk.

⁹¹ <http://bit.ly/8YdX3a>

⁹² <http://bit.ly/bzjyZW>

94. Szeretnék újságot készíteni egy projekt végén, online. Milyen alkalmazást használjak?

Többször írtunk már érdekes projekt ötletekről, olyanokról, amelyekkel érdekesen és hasznosan lehet kitölteni a drága osztálytermi időt. Az elv, amely alapján az ajánlott alkalmazásokat válogatjuk, mindig az, hogy a lehető legkevesebb időt kelljen a projekt (fizikai, és virtuális) elkészítésével tölteni, és minél több legyen a tényleges nyelvtanulás. A **NewsCred** ([IDE KATTINTVA](#)⁹³ található), ezeknek a feltételeknek teljesen megfelel. Ki kell választanunk egy témát, majd rengeteg lehetőséget, érdekes cikket, vonatkozó tartalmat kínál ez oldal. Ezek közül kell választanunk, majd egyetlen kattintással elkészíthetjük az újságunkat.

Természetesen órán internet kapcsolattal, számítógépteremben használhatjuk arra, hogy kisebb csoportokban a gyerekek újságokat állítsanak össze általunk megadott témákból (pl. New York-ról [ITT TALÁLHATÓ](#) egy gyorsan elkészített újság. Ezután összegyűjthetjük az újságok címeit, vagy beszámolhatnak egymásnak arról, hogy az ő újságjukból mi mindent lehet megtudni az adott témában.

Természetesen érdekes lehet mindenkinek ugyanazt a témát adni, és azt megnézni, hogy mennyiben különböznek az újságok.

95. Szeretnék egy egész csoportot regisztrálni valahová, de nem szeretném, ha ez 15-20 percet elvenne az órából?

Egy egyszerű trükköt szeretnék most megosztani mindenkivel, ami jól jöhet, ha például egy egész csoportot kell felíratnunk egy alkalmazásra. Természetesen lehetséges az, hogy bekérjük a diákok e-mail címeit, az is, hogy rájuk bízunk, hogy regisztráljanak, olyan is lehet, hogy mindenkinek generálunk mi magunk egy-egy címet. Ez mind macerás, van azonban egy trükk, ami megoldást jelenthet. Elég csak egy *Gmail* címmel rendelkezünk és ebből akárhány másik címet generálhatunk.

⁹³ <http://bit.ly/d6eS3k>

A trükk annyi, hogy a *Gmail* rendszere nem veszi figyelembe a címben a + jelet követő részt. Az osztaly@gmail.com , osztaly+
1@gmail.com , osztaly+ fiuk@gmail.com mind ugyanazt a címet jelentik, az ezekre küldött levelek mind a legelső (osztaly@gmail.com)
címrre érkeznek meg.

Ezzel a módszerrel könnyedén generálhatunk külön regisztrációkat egyes oldalakra a csoport minden tagjának, miközben nem adjuk a gyerekek személyes e-mail címét.

96. Létezik olyan online közösség, ahol ingyenesen osztanak meg tanárok, cégek tananyagokat egymással?

Az [OER Commons](http://oercommons.org)⁹⁴ egy rendkívül érdekes kezdeményezés, és most már több éve él, érdemes ránézni minden tanárnak. Az elv egyszerű: győzzük meg a különböző tartalomszolgáltatókat, hogy adják át ingyenes felhasználásra tananyagaikat. Mi sem könnyebb .. az igazság az, hogy az 'önzőzés' mellett más érveket is érdemes átgondolni. No de mindezekről a lapozás után elmélkedünk tovább (röviden), az OER (Open Educational Resources) több ezer anyagát addig is nagy lelkesedéssel ajánljuk lapozgatni.

Szóval ... a kérdés a következő: ki fejlesszen tananyagokat? Az állam, vagy esetleg üzleti vállalkozások? A kérdésről az OER vezetőjét volt lehetőségünk meghallgatni, ő nagyon optimista volt. Még azt is vizionálta, hogy tanárok a saját anyagaikat feltöltik, illetve a feltett anyagok használatakor képződött 'járulékos' anyagokat (pl. óravázlatok, projektek stb.) visszatöltik az oldalra, hogy a többi felhasználó azokat letöltve az órákon nyereszkedjen.

⁹⁴ <http://bit.ly/D7V3q>

Amint néhány elteltével ez látszik, az OER él és virul. Természetesen nem tudom, mennyire lehet cégeket arra kérni, hogy sok anyagi áldozattal kifejlesztett anyagaikat, szolgáltatásaikat, vagy alkalmazásaikat ingyenesen adják át a köz javára. Szintén hasonlóan érdekes a helyzet a hatalmas állami pénzből megvalósuló fejlesztések esetében: helyes-e (kívánatos-e), hogy az állam fejlesszen digitális tananyagokat ezerszám, ezzel gyakorlatilag megfojtva a kisebb vállalkozásokat, akik egyszerűen nem képesek versenyezni a több milliárdos (vagy százmilliós) fejlesztésekkel, pedig kicsiben akár olcsóbban, jobbat is tudnának. Erre egyébként remek példa a BBC, amely jóindulatú közszolgálatiségében olyan irdatlan mennyiségű (mondjuk nagyon jó!) anyaggal van jelen a digitális térben, hogy komoly (és nem biztos, hogy fair) versenyre készíti a többi szolgáltatót.

Mindegy, ezt innen nem tudjuk eldönteni, annyi bizonyosnak tűnik, hogy most már az EU-ban is olyan lehetetlen mennyiségű digitális tananyagok sikerült felhalmozniuk, hogy most már valóban az lenne a cél, hogy valahol ezeket összegyűjtve, értékelve, felcímkézve meg lehessen találni.

97 Mit tehetek, ha egy YouTube videóból csak egy részt szeretnék bemutatni, de nincs időm (energiám, kedvem) egy bonyolult szoftvert keresni ahhoz, hogy megvághassam a filmet?

Nagyon hasznos, és egyszerűen használható weboldalra bukkantunk. A neve **TubeChop** ([ITT TALÁLHATÓ](#)), segítségével pedig YouTube videókat vághatunk online.

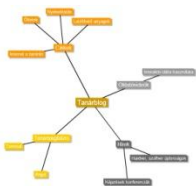
Tegyük fel, hogy szeretnénk egy YouTube videó részletet bevinni az órára. Nem az egész 20 perces filmet, csak egy 2-3 perces részt belőle. Természetesen lehet megoldás az is, hogy letöltjük a videót, egy videó szerkesztő programmal megvágjuk, végül visszatöltjük az internetre, esetleg bevisszük számítógépen.

Ha azonban erre sem időnk, sem szoftverünk, sem energiánk nincs, forduljunk bátran a **TubeChop**-hoz. Itt egyszerűen be kell írni egy mezőbe a kiválasztott videó URL-jét (címet), majd a videón be kell jelölnünk a kivágandó rész elejét és végét. És kész is.

Az így szerkesztett videóhoz kapunk egy külön URL-t (internetes címet), ezt érdemes jól eltárolni, hogy megtaláljuk a videónkat később is.

Az órán pedig erre a címre kattintva nézhetjük a kivágott részletet.

98 Hogyan tudok egyszerűen gondolattérképeket készíteni a jegyzeteimből?

Gondolattérképekről találunk cikkeket, leírásokat (a legbővebben talán [ITT](#)). Most egy olyan alkalmazást mutatunk be, amely segítségével szövegből készíthetünk gondolattérképet. A **Text 2 Mind Map** ([ITT TALÁLHATÓ](#)) egyszerűségében lenyűgöző. Nem kell mást tennünk, csak begépelni a fogalmakat csoportosítva a kategóriák, alkategóriák szerint és ebből a rendszer automatikusan generál számunkra grafikát.

Külön öröm, hogy a rendszer az ékezetes karaktereket is gond nélkül megjeleníti. Az elkészült térképet könnyedén testre szabhatjuk, majd ezután képként el is menthetjük.

Az alábbiakat begépelve:

Tanárblog

Cikkek

Internet a tanórán

Ötletek

Nyelvoktatás

Letölthető anyagok

Oktatóvideók

Interaktív tábla használata

Tananyagbázis

Angol

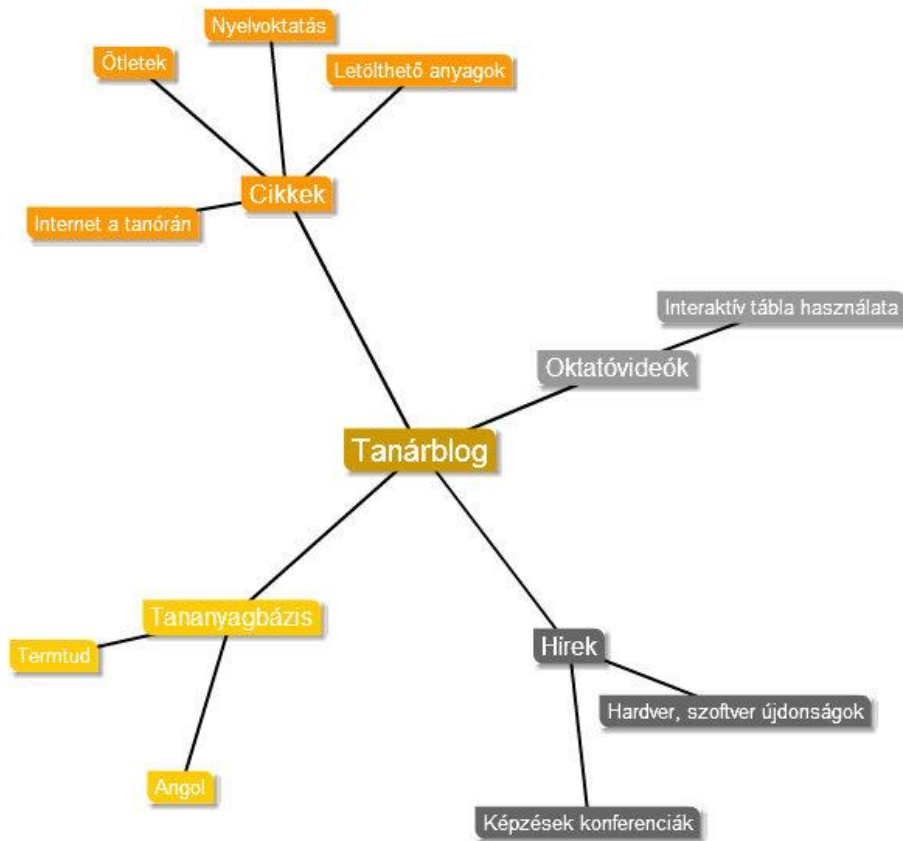
Termtud

Hírek

Hardver, szoftver újdonságok

Képzések konferenciák

... kaptuk az itt látható térképet:

99 Mi van, ha nem csak nézegetni szeretném a képeket, hanem játszani is velük?

A **bighugelabs.com** elsősorban a **flickr** kihasználására építi eszközeit, de a saját fotóinkat is vidáman felhasználhatjuk, hogy például ilyen filmplakátot készítsünk ([ELÉRHETŐ ITT](#)):

Az alkalmazásban megadhatjuk a film címét, a stáblistát, a reklámszövegeket és a bemutató dátumát is.

Választhatunk betűtípust is, bár a többségük nem nagyon ismeri az ékezetes betűket, végül még a korhatárt is beállíthatjuk és már le is tölthetjük az elkészült plakátot.

100 Hogyan kérhetek bármiről gyorsan visszajelzést (névtelenül!)?

Érdekes kérdés a visszajelzések problémája ... hogyan kapjunk valódi, hatékony, hatásos, őszinte értékelést a munkánkról. Több iskolában létezik tanárértékelés, de nem tudom, ezek mennyire működnek jól. Ha névvel írja a diák, akkor nem lesz őszinte, ha név nélkül, akkor fél, hogy felismerik az írását, és így tovább. Erre kínál egy érdekes megoldást a **Say at me** oldala ([IDE KATTINTVA](#) érhető el), ahol létrehozhatunk egy saját, egyéni oldalt, ahová bárki név nélkül bármit írhat. Amit írtak, azt pedig megkapjuk e-mailben.

A Say at me nagyon jól működik, többször használtam nyelvórán is, de más helyzetekben is nagyon hasznosnak bizonyult!

Természetesen benne van az is, hogy névtelenül sokkal inkább várható átgondolatlan vagdalkozás, de ez is lehet, hogy így tényleg őszinte véleményeket lehet kapni. A tapasztalatok azt mutatták, hogy az utóbbi történik inkább – sem gyerekektől, sem felnőttektől nem érkezett még 'trollszerű' visszajelzés. Mindenesetre, ha valaki szeretné kipróbálni a válaszadó oldaláról, [IDE KATTINTVA](#) találhat egy oldalt, ahol a TanárBlogról adhat véleményt.

Végül egy személyes megjegyzés: én a tanárértékelés elkötelezett híve vagyok, a gondot abban látom, hogy szerintem nem igazán az építő kritika helye ez, mert arra nincsenek szoktatva a gyerekek. Ha szeretnek egy tanárt, akkor minden tökéletes (pedig igazából nem), ha nem szeretnek valakit, akkor pedig minden rossz. Tipikus volt egy diák kijelentése ezzel kapcsolatban: *nem értem, miért kell ezzel ennyit foglalkozni, 1 perc alatt készen vagyok*. És ez lehet, hogy baj.